

ČESKOPATRŠKÁ
CÍRKEV
EVANGELICKÁ

ČESKÝ BRATR

TÉMA

PŘEDŠKOLÁCI

11 Křest - P. Gallus

23 Mládež: Sebeláska - A. Kleinová

38 Diakonie: Jak pomáhá Lifetool - A. Šůra

40 Jak by mohl vypadat program nové synodní rady - P. Štulc

Pozvání k modlitbě

modlitba na týden

AČ BLÍZKO, ČI DALEKO, MODLIT SE MŮŽEME VŽDY SPOLEČNĚ.
MODLITBOU TVOŘÍME SPOLEČENSTVÍ.

Každé **pondělí** uveřejňujeme některou z modliteb
laiků na **církevním webu** a **facebooku**. Zašlete nám i
svoji modlitbu.

Své modlitby posílejte na rozbori@vašše-cirkev.cz. Uvítáme, uvedete-li své
jméno, povolání, věk a místo bydliště.

podcast

NOVÝ POŘAD OD LEDNA 2021

NOVÝ DÍL

KAŽDÝ MĚSÍC

soundcloud.com/ecirkev

ČESKÝ BRATR

EE

sa
te
la
se

TÉMA

- 7 Biblická úvaha – E. Šormová
- 8 Rozhovor s Ludmilou Michalovou Mikšíkovou – L. Ridzoňová
- 11 Křest – P. Gallus
- 14 A co „dětní“? Sociální role a bariéry – J. Hofmanová
- 17 Otázka na tělo – J. Plíšková

MLÁDEŽ

- 23 Sebeláska? – A. Kleinová
- 24 Sebe-přijetí, sebe-láska, láska k sobě – J. Šamšula
- 25 Job a koronavirová pandemie – M. Lapáčková
- 25 Humans of ČCE: Iva Květonová – B. Chrastil
- 26 Přátelství Noemi a Rút – M. Lapáčková

MOJE CÍRKEV

- 29 Tři milníky na cestě k samofinancování – R. Mazur
- 32 Poradní odbor pro práci s dětmi – L. Ridzoňová
- 33 Komise pro přípravu rozhovoru s členy LGBT+ komunity – J. Zemanová
- 35 Co s krizí? – T. Landová
- 36 Vzpomínka na Josefa Valentu – J. Bodeček

DIAKONIE

- 38 Jak pomáhá Lifetool – A. Šůra

SLOVO

- 40 Role a způsob práce nové synodní rady – P. Štulc
- 41 Najít společný příběh – O. Kolář
- 43 Evangelické kostely: Ústí nad Labem – J. Kirschner
- 45 Poslední slovo – J. Keřkovský

ÚVODNÍK

Ženám v taláru

Občas myslívám na farářky, hlavně ty svobodné a bezdětné – jak těžkou pozici musejí mít. Samotná ženská na sboru? To nemůže zvládnout! Je moc mladá, nezkušená...

Mnoho farářek se mi svěřilo, že se ve svém sboru trápí. Ne proto, že by nezvládaly svoji práci, ale kvůli enormnímu psychickému tlaku, jemuž jsou vystaveny. Pro leckteré členy sboru je totiž těžko stravitelné, že sbor vede bezdětná svobodná mladá žena (anebo prostě žena?) – jako by to z ní snad dělalo horší farářku. Také spolupráce se staršovstvem je často nesnadná, když na vás někteří pohlížejí s despektem. Jakkoliv taková situace může samozřejmě potkat i faráře, u žen je jaksi exponovanější.

Tváříme se jako tolerantní, snad i progresivní církev, farářky ordinujeme již od padesátých let minulého století. I přesto se nám ale nepodařilo dosud dosáhnout v této věci rovnosti. Farářky jsou samozřejmě de iure rovnoprávné – mají stejné pravomoci jako faráři – ovšem jejich pozice (zejména společenská) totožná není. Svědčí o tom mimo jiné i to, že ani po sto letech existence církve se neobjevila ve vedení církve žena. Metodisté tento krok právě v minulých dnech udělali, nás ještě stále čeká.

Je mi líto, že pro tyto silné, odvážné a vzdělané ženy v taláru, odhodlané hlásat evangelium a nést pomyslný prapor církve, nemáme více uznání a přijetí. Někdy jim dokonce házíme klacky pod nohy. Chtěla bych jim proto na tomto místě věnovat slova vděčnosti a obdivu.

Děkuji Pánu Bohu, že je obdařil tímto darem služby a prosím, abychom dokázali chovat k farářkám takovou úctu, jakou si zaslouhují. Přeji si, abychom důvěru v ně dokázali lépe a zřetelněji projevovat. Třeba i tím, že jim svěříme vedení církve.

Inspirativní čtení únorového čísla přeje

Adéla Rozbořilová

Nový evangelický zpěvník vyjde letos

Po mnohaleté práci na přípravách jsme téměř v cíli. Nový evangelický zpěvník vyjde koncem roku 2021.

Bude obsahovat přibližně 800 písní a další doprovodné texty (modlitby, krátké pobožnosti...). Má to být podklad nejen pro zpěv ve společenství sboru, ale mnohem více bude také „osobní knihou zbožnosti“, která by měla najít místo v rodinných knihovnách a být vždy po ruce ke každodenním ztišením a modlitbám.

Přestože jde o mimořádné dílo obsahem i množstvím odvedené práce, cena bude stanovena tak, aby byl zpěvník dostupný. V první distribuční vlně se bude pohybovat mezi 400 a 500 Kč za kus. Zpěvník bude mít zhruba 1200 stran a rozměry přibližně 12 x 18 cm.

První etapa prodeje bude probíhat výhradně přes hromadné sborové objednávky, takže jednotlivé sbory a jejich členové si zpěvníky objednají společně. Společná objednávka za sbor se uskuteční na jaře 2021, o jejím zahájení vás budeme včas informovat.

Individuálně bude možné koupit zpěvník i později, ale už za výrazně vyšší cenu. První souhrnná objednávka ze sborů ovlivní i finální náklad zpěvníku. Záměrem je vytisknout dostatečný počet, ne však na roky zaplnit sklady.

Současně s vydáním zpěvníku v knižní podobě bude vydána i jeho elektronická verze na webu a mobilní aplikace pro Android a iOS. Dále bude k dispozici tištěný varhanní chorálník a elektronická verze pro kytarový doprovod.

„Na současný zpěvník, vydaný v roce 1979, přispěly z největší části zahraniční církve, zejména Bádenská evangelická církev. Nový zpěvník chceme nyní pořídit převážně za své. Práce na něm stála nespočet dobrovolnických i mnoho placených hodin. Cenu jsme stanovili tak, aby byla dosažitelná pro sbory i jejich členy, přesto je však v mnohém dotována,“ přibližují tvůrci zpěvníku.

Aby se tentokrát ČCE obešla bez dotací zahraničních partnerů, chybí zhruba 500 000 Kč. Na tento zvláštní účel je už nyní možné přispět libovolnou částkou na stránce www.evangelicky-zpevník.cz. Na tomto webu najdete mimo jiné ke stažení i výběr písní, které budou do nového souboru zahrnuty.

Dlouho očekávané vydání zpěvníku komplikovalo v poslední fázi především vypořádání autorských práv k písním nebo otázky technického a etického rázu, související s nabídkami tisku v zahraničí. Nyní přípravy vrcholí a termín vydání ve druhé polovině roku 2021 by měl být konečný.

Hof

Vedení církve se připojilo ke stanovisku ve věci zneužití symbolu žluté židovské hvězdy

Synodní rada Českobratrské církve evangelické se na svém zasedání zabývala nedávným veřejným zneužitím symbolu žluté židovské hvězdy a připojila se k prohlášení tajemníka FŽO a sekretářů ERC a ČBK.

„S velkým znepokojením jsme zaznamenali zneužití symbolu žluté židovské hvězdy ze strany odpůrců očkování proti covid-19. Žlutá hvězda, kterou byli v období 2. světové války nuceni nosit Židé, se stala symbolem útlatku, utrpení a smrti mnoha milionů obětí nacistického teroru. Pokud si někdo tento symbol přivlastňuje a jeho užitím se chce stavět na roveň šesti milionů zavražděných v koncentračních a vyhlazovacích táborech, nelze v tom vidět nic jiného než nevkusný a vypočítavý cynismus, který překračuje všechny myslitelné hranice. Toto zneužití ostře odsuzujeme a ty, kteří se ho dopustili, vyzýváme k veřejné omluvě.“ V Praze, 11. ledna 2021

P. ThLic. Ing. **Stanislav Příbyl**, Th.D., CSsR –
generální sekretář České biskupské konference

ThDr. **Petr Jan Vinš** – generální sekretář
Ekumenické rady církví v ČR

JUDr. **Tomáš Kraus** – tajemník Federace
židovských obcí v ČR

Studenti pražských teologických škol společně slavili ekumenickou bohoslužbu

V rámci celosvětového Týdne modliteb za jednotu křesťanů 2021 uspořádala Československá církev husitská v úterý 19. 1. tradiční ekumenickou studentskou slavnost.

student HTF Dominik Dostál

Letos se sešli studenti a vyučující z Katolické teologické fakulty, Evangelické teologické fakulty, Husitské teologické fakulty, Institutu ekumenických studií, Husova institutu teologických studií, Vyšší školy sociálně pedagogické a teologické JABOK a Vysoké školy zdravotnictví a sociální práce sv. Alžběty.

Kvůli omezením, spojeným s pandemií COVID-19, byla však účast omezena na 10 % kapacity kostela, a proto se nakonec organizátoři rozhodli přistoupit k hybridní formě. Přímě v modlitebně Husova sboru CČSH na pražských Vinohradech byli přítomni pouze studenti a zástupci teologických fakult, ostatní se mohli k bohoslužbám připojit online.

Kázáním posloužil student HTF Dominik Dostál. V závěru vystoupili vyučující jednotlivých škol a fakult s krátkými zdravicemi. „Přál bych si, aby naše školy byly ohnisky naděje,“ prohlásil Ladislav Heryán, který zastupoval školu JABOK.

Záznam bohoslužby je možno zhlédnout na facebookovém profilu Studentský kostel HTF.

ARo

TÉMA

díky za všechny maličky
za jejich perspektivu zdola
za oči dokořán
za otázky

otevírám ochrannou náruč
pouštím
otevírám ústa
modlím se

chci
nechat své maličky
jít k tobě
prosím
najdi si je
požehnej

*modlitba **Lenky Ridzoňové,***

kresba: Kateřina Urbánková

Protože je to tajemství

Nad biblickým textem Dt 6,20-23

Až se tě tvůj syn v budoucnu zeptá: „Co to jsou ta svědectví, nařízení a práva, která vám přikázal Hospodin, náš Bůh?“, odvětiš svému synu: „Byli jsme faraónovými otroky v Egyptě a Hospodin nás vyvedl z Egypta pevnou rukou.“

Před našimi zraky činil Hospodin znamení a zázraky veliké a zlé proti Egyptu, proti faraónovi i proti celému jeho domu.

Ale nás odtamtud vyvedl, aby nás uvedl sem a dal nám zemi, kterou příslezně přislíbil našim otcům. (Dt 6,20–23)

Mohli bychom říct – až se tě tvůj syn, tvá dcera zeptá. Možná, že jste zažili otázky svých ratolestí typu: „A proč?“ Někdy byly tyto otázky až neúprosné. Doháněly nás k beznaději, neboť naše znalosti a poznatky byly nedostačující. Nakonec nezbývalo než říct: „Protože proto.“

V našem textu se možná hoch či dívka ptá: Proč táto, mámo vlastně v neděli chodíme do kostela? Musíme tam jít? Jak my na to odpovíme? Tedy, lépe řečeno, odpovídáme na to tak, že opravdu chodíme do kostela tak pravidelně a často. A pozor! Vždyť jsou to přece naše svědectví a práva!

No, jo. Chozením do kostela ještě nikdo neuvěřil, řeknete si. Ale platí tedy nějaká nařízení. Nebo jsme si nechali vzít naše nezadatelné právo obracet se k Hospodinu v den odpočinku? Nevím, možná, že to někdo nahrazuje tím, že se v neděli pěkně pomodlí, jde do přírody a rozjímá nad krásou stvoření.

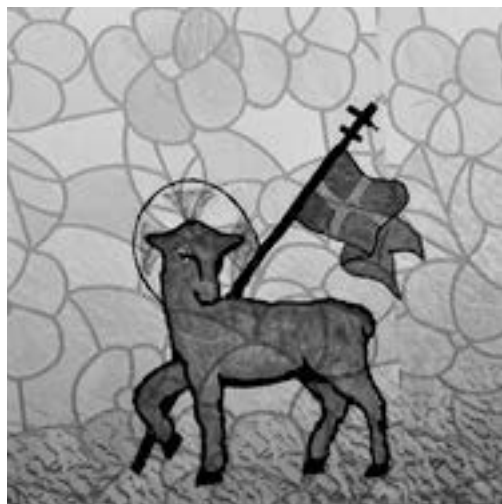
Nezapomněli jsme na to, že jsme svobodní. Nezapomněli jsme svoji získanou svobodu dětem svědčit. A již slyším, jak někdo říká. No, právě proto – jdeme do kostela, když se nám nechce. Jsme přece svobodní. A opět: No jo, kde jsou ta svědectví a práva.

Tak proč? ptají se nechápavé oči dítěte. Proč je to jednou tak, a jednou onak? Proč, když jsme

v kostele, platí tato pravidla, a když jsme mimo, tak zase jiná?

Asi bych na to odpověděla: Jsme jenom lidé, někdy velmi nesvobodní od racionálního myšlení a racionálního vysvětlování. Svazuje nás více náš úsudek než svědectví, které se předává vyprávěním. Vyprávěním o naší nesvobodě, o našem otroctví, o našem člověčenství, chcete-li o našem egyptském zajetí.

Na jedné straně otroctví a na druhé straně pevná ruka. Pevná ruka, to zní trochu podezřele. Všichni diktátoři měli pevné ruce a jak to dopadlo...

Všimněme si však, k čemu ta pevná ruka slouží. K tomu, aby nás vyvedla na svobodu. Nikoli pevná ruka zákazů, příkazů a omezení. Pevnost ruky Hospodinovy spočívá v tom, že se s rozhodností postavil proti tomu zlému. (Snad my, otcové a matky, víme, jak a kdy).

Proto jsme svobodní. A to je to svědectví dětem. Žijme jako svobodní lidé, kteří se znovu a znovu zamýšlejí nad tím, co znamená Boží svědectví a právo. A hlavně vyprávějme dětem. Vyprávějme jim, co to pro nás v životě zna- ►

menalo a znamená. Co jsme díky Bohu již opustili. Co jsme dostali tím, že jsme nezaslouženě obdrželi svobodu.

Až se tě tvůj syn či dcera zeptá „proč“, neboj se říct (nad prázdným hrobem) – protože je to

tajemství. Tajemství, které se projevuje všude tam, kde si lidé odpouštějí, mají se rádi, i když jsou tolik rozdílní. A hlavně toto tajemství vyprávějme, žijme jím a sdílejme je s našimi dětmi.

Eva Šormová

ROZHOVOR S LUDMILOU MÍCHALOVOU MIKŠÍKOVOU

Sbor, škola, nemocnice, rodina. V jakém pořadí?

Dívám se na webové stránky sboru ve Strmilově. Pátek je hodně plný.

Nicméně se právě v pátek ráno

„scházíme“ přes skype. Paní farářka

Lidka vypadá jako obvykle, usmívá se...

Vyrostla na samotě u lesa. Na

Pasekách v Mikulůvce u Pržna

na Valašsku, nyní žije s rodinou

v Budějovicích.

Jak to teď vypadá u vás doma?

Jsmo všichni doma, jenom nejmladší dcera je ve škole, druhačka. Petr (manžel) pracuje z domova. Doprovází pěstounské rodiny, hodně jich je v karanténě, takže většinou pracuje na dálku.

Ty jsi nejdřív studovala něco jiného než teologii?

Němčinu na Pedagogické fakultě v Olomouci a křesťanskou výchovu na Cyrilometodějské fakultě tamtéž. Bylo to tenkrát na čtyři roky a bylo to výborné. Měli jsme tam řadovou sestřičku Ludmilu Trochtovou, která nás provedla všemi možnými metodami, jak učit náboženství. Spolupracovala s Ludmilou Muchovou, další Ludmila. Sestra sama náboženství vyučovala, takže vycházela z praxe. Ukázala nám spektrum různých metod. Jak používat výtvarné metody, jak zapojovat bibliodrama. Byla to dobrá inspirace.

Při studiu křesťanské výchovy jsem pohlédla poprvé na katolický svět, musela jsem si mnohé věci srovnat, a díky tomu jsem brzy začala uvažovat o evangelické teologii.

Vždycky pro mě byla otázka, zda být farářka, nebo kaplanka v nemocnici. Kaplanství tehdy teprve začínalo.

Pak jsi vystudovala evangelickou teologii, bydleli jste v Brně, pak v Pouzdřanech u Pálavy, pak jste se stěhovali do Budějovic... Šla jsi na vikariát, manžel Petr zůstal na rodičovské dovolené. Co bylo dál? Co kaplanství, to tě drželo?

Naše církve má pravidlo, že před kaplanstvím musíš mít aspoň pět let pastorační praxe, takže na sboru. Navíc mi došlo, že je dobré nejdřív nějak vyzrát. Tušila jsem, že moje chvíle přijde, ale chce to čas. Během vikariátu jsem založila klub pro maminky, práce s dětmi mi šla. Nevěděla jsem přesně, co dál. Na konventu jsem se dozvěděla, že ve Strmilově hledají faráře na půl úvazku. Budějovice a Strmilov jsou ale od sebe dost daleko, ale Petra napadlo, že bych mohla být ve Strmilově na víkendy.

Pozvali mě, kázala jsem tam. Nikdo z toho modelu „víkendové farářky“ nebyl moc nadšen, ale tento experiment ukázal, že to jde. Nebydlet v místě, pracovat na půl úvazku.

Po čase, když začalo fungovat víc aktivit, mi ve sboru nabídli úvazek zvýšit na 0,7.

Vedeš biblické kroužky ve školce a škole. Jsi ze škol taky placena?

Je to nabídka sboru, kroužky dělám ve škole zadarmo. Možná by šlo o nějakou minismilovničku se školou požádat. Kdyby se ale za kroužek náboženství mělo platit jako za jiné kroužky, pro některé děti by to znamenalo, že by chodit přestaly.

Jak to celé začalo? S čím jsi do školy přišla?

Ve škole už předtím pořádala náboženství YMCA. Já jsem se nejdřív představila oběma ředitelkám, ve škole i ve školce. Nabídla jsem jim, že chci dělat biblický kroužek, ne přímo evangelické náboženství. Evangelická rodina tam byla jen jedna. Ředitelky byly vstřícné, ale skeptické, nikdy se tohle prý moc nedařilo.

Chtěla jsem se dětem představit. S biblickými postavkami jsem obešla všechny třídy, znázornila jsem s nimi příběh o Samařanovi, na ukázkou toho, co nás čeká. Děti byly zvědavé a přišly. Hlavně ty z prvního stupně. Na začátek přišlo 12 dětí a pak postupně přibývaly.

Ve školce jsem udělala plakát. Začínala jsem s hrstkou, přesto se pokaždé aspoň deset dětí našlo. Ve školce se musí dobře zvolit čas, kdy se kroužek koná, taky je dobré myslet na to, že nejde dobře pracovat ve velké skupině. Práce s takhle malými dětmi je náročná na pozornost, musíte sledovat každé dítě a dbát na jeho potřeby. I když

samotný biblický příběh z celé hodiny trvá třeba jen pár minut, musím vždy velmi dobře promyslet, co z příběhu vlastně vyberu, na jakém tématu hodinu postavím. Čím jednodušší a názornější, tím líp. To je někdy v mých přípravách pro nejmenší to nejnáročnější – dokázat z příběhu vybrat to, co je nosné, co dokáže oslovit i malé. Je důležité, aby téma, které z příběhu vyplývá, děti oslovilo v jejich světě, v tom, co zažívají, aby si daný biblický příběh do svého světa přenesly. Malé děti dokážou taky velmi spontánně reagovat na to, co se ve skupince děje, takže hodiny s nimi bývají jedny z nejsilnějších a nejpěknějších, ale stejně tak, když zrovna netrefím téma nebo náladu dětí, tak jedny z nejnáročnějších. Jsem za výuku ve školce hodně vděčná, mnoho jsem se díky tomu naučila, pomáhá mi to třeba při bohoslužbách, když promlouvám k dětem, nebo na táborech, kde máme taky ty nejmenší.

Pracovala bys s dětmi ve sboru jinak než na půdě školy? Byla by ta náplň jiná s dětmi, které chodí do kostela?

Jádro by jiné nebylo. Své hodiny stavím na biblických příbězích. S církevními dětmi bych možná víc rozvíjela téma společenství. Časem se to ale začalo nějak přelévat. Některé děti ze školy jsem pak připravovala na křest, přicházely na faru, takže se to samo nějak ukázalo.

Kroužek je vždy na půdě školy nebo školky a občas děti zatáhneš na něco i do kostela?

Zatáhnu. Jsou tradiční věci, které se osvědčily. Máme sederovou večeři. Děti pomáhají večeři připravovat. Zeleninu, ovoce, pečeme placky. Je dobré děti k něčemu vést, zvát, aby se na něco těšily. Od ledna do června je to dlouhé období. Co dělat? Děti jsou moc šikovné na hraní divadelních her. Připravili jsme vánoční hru na podzim, na jaře chystáme hru na Noc kostelů. Nejdřív jsem brala hry hotové, pak jsem je psala dětem na míru já. Teď ve třetí fázi si to děti píšou a organizují samy, já jsem jen takový dohled. Ale nakonec to zastavil koronavirus. ►

Přijdou s dětmi i rodiče?

Jak kdy. Někteří děti jen přivedou. Někteří přicházejí víc, chtějí víc být u toho, co se děje a co jejich děti zajímá, třeba se podílejí na přípravách příměstského tábora.

Biblické kroužky jsou ale trochu „průtokáče“. Některé děti jdou ze zvědavosti a chytanou se, některé chvíli, někdy i pár let, a pak zmizí. Někdy se třeba po dlouhé pauze vrátí. Ale určité jádro zůstává, s těmi pak děláme hry, a většinou jsme už provázáni i nějak jinak, třeba díky putáku nebo táboru, kde ti starší pak dělají vedoucí. Několikrát jsem byla i požádána, abych nějaké dítě pokřtila. Takové děti pak do sboru aktivně zvou a zapojují i do sborového života.

Ale nedělám to prvoplánově kvůli tomu. Děti zvou, ale dovést je do kostela není můj cíl. Ale někdy mě fakt překvapí, když někdo o křest požádá. U někoho to předpokládám, a on nic, a pak přijde někdo, koho bych vůbec nečekala.

Jak se vůbec ta dětská víra projevuje?

Pro děti vůbec není otázka, zda Bůh je. Je jasné, že je. Jdu do „bibláku“ (biblického kroužku – pozn. redakce), protože Bůh je. A „biblák“ díky biblickým příběhům v dětech jejich víru kultivuje. Jaká je ta jejich víra? Různá; andělíci, ježíšci, různé jevy, příroda. Děti vnímají velmi dobře, že Bůh nebo „něco“ je.

Proč chceme lidem o své víře říct? Je to tak, že mám poklad, který bych ráda sdílela, a proto mluvím? Proč to vlastně dělám? Jaká je ta motivace?

To bylo moje velké zjištění na začátku služby. Sbor vymíral. Konaly se bohoslužby, jinak nic. Sbor toužil po naději, že takhle to neskončí. A mě trápilo, že mám spoustu dětí na kroužcích, ale do kostela jde jen moje rodina. Co s tím? Mám je víc zvat? Proč nepřejdou práh farské zahrady?

Musela jsem si to přestat nárokovat a to mi kupodivu pomohlo. I když trochu mě to trápí pořád. Všichni faráři by chtěli mít lidi na bohoslužbách. Ale lidi k tomu musí přijít sami, to je jejich cesta, kterou za ně nikdo neprošlape.

Vedeš k víře děti ve škole, nějak jim zprostředkováváš, co to znamená. Funguje to i s vlastními dětmi? Máš nějaký figl pro rodiče, kteří by chtěli svoje děti k víře vést?

Včera jsme zrovna mluvili s Petrem o tom, jak je ta korona v tomhle výzva. Není nedělka, náboženství. Ale základ by měl být z rodiny, to je základní jednotka církve. Když se v rodině bojíme nebo neumíme žít jako společenství, chybí to.

Co s tím? Co by farář mohl nabídnout, jak lidi povzbudit, aby jim to šlo, aby to zkoušeli?

Na jaře byli lidi hladoví; jak to s námi bude? On-line, podcasty... Pro mě je to podpora a povzbuzení. Ale moje děti to nezajímá, potřebovaly by mít bohoslužby s námi. Trochu jsem si myslela, že udělám publikum ze své vlastní rodiny, že budeme bohoslužby vysílat od nás. Ale ani to nebylo ono.

Nakonec připravuji bohoslužby pro lidi ze sboru a pak slavíme jen jako rodina. Nestydíme se před sebou modlit, dokážeme spolu zpívat, bavíme se o tom, jak k nám biblický příběh promlouvá. Jedna z cest je podpořit rodiny, aby se nebály poodstoupit od toho, co je komfort, od toho, na co byli zvyklí. Je skvělé, když se to povede dělat s nejbližšími.

Petr má teď nápad, že bychom o tom mohli napsat jako rodina knihu. Pro ty, kdo chtějí slavit bohoslužby doma: jak připravit první modlitbu, jak oslovit děti...

Tvůj dávný sen byl stát se kaplankou. Nedávno se to podařilo. V čem teď tvoje kaplanská práce spočívá?

Kaplanská služba se díky covidu proměňuje. Na začátku byla nemocnice paralyzovaná, teď je to jiné, spousta lidí už je promořených, strach už není tak veliký, už víc víme, jak nemoc vypadá a probíhá. Ale stále jsou zde pacienti, kteří leží s jinými nemocemi a trápením, než je covid. Přesto je všechny spojují témata jako bolest, strach, existenciální hledání, trápení v rodině.

Primář infekčního si nás zavolal, abychom chodili jako kaplani i na covidové jednotky. Pomoc je teď zapotřebí ze všech stran a všemi způsoby. Přiznám se, že je to těžké. Ti pacienti jsou připojeni na různé přístroje; jsou ve vážném stavu, ve stresu, neklidní. Kaplani zde mají své místo jako ti, co mají čas je vyslechnout, slyšet jejich obavy a trápení. Na tak vytížených pracovištích, jako je covidová jednotka, na to personál nemá čas ani sílu.

Vítá vás personál?

Ano. Jsme pro ně důležití. Občas nás zastaví i nějaký zdravotník. Najde si pár minut, aby si povzdechl: „Ach jo, to jsem ještě nezažil. Dneska už mi zemřel pátý člověk.“

Co ty s tím děláš?

Umírající doprovázím i na jiných odděleních, ale často se na to nějak chystáme, komunikuji s rodi-

nou. U covidových pacientů se to liší – dost z nich normálně komunikuje, ale do poslední chvíle je pro ně těžké uvěřit, že můžou umřít. Všechno probíhá mnohem rychleji, a já stihnu toho člověka navštívit třeba jen jednou. Je to pro mě moc silné téma.

V říjnu jsem měla on-line seminář pastorální psychologie a součástí toho byla supervize, hodně jsem ji potřebovala. Je důležité mít supervizora, který mě tím vším dokáže provést. Potřebovala bych to zase.

Jak často jsi v nemocnici?

Dohoda je na 0,25 úvazku. Většinou jsem tam jeden den v týdnu od rána do večera. Pak máme střídavě s kolegou službu na telefonu. Non stop. Pro pacienty i pro zdravotníky. Pro katolické věřící zajišťuju duchovní péči a svátosti, což znamená návštěvu kněze. V době covidu ho ale já doprovázím, aby se zajistila všechna hygienická opatření. Duchovního nemocnice k umírajícím pustí. Jako kaplani také patříme do paliativního týmu. Nejen v rámci infekčního, ale v rámci celé nemocnice.

Baví mě si s tebou povídat. Dodává mi to nápady... Pořád se koukám, jak jsi – prostě radostná. Kde to bereš?

Nevím...

připravila Lenka Řidzoňová

POHLED TEOLOGA

Křest

Pasivum, které zmocňuje k aktivitě

Co je křest, to zhruba všichni víme. Je to polití vodou (někdy taky polití něčeho šampaňským, ale těmto „křtům“ se věnovat nebudu). A jak praví typická konfirmační poučka, je to (spolu s večeří Páně) jedna ze dvou svátostí, které naše církev spolu s velkou většinou ostatních protestantských církví drží.

Na co křest navazuje

Křest ovšem není tak úplně křesťanský vynález. Jeho křesťanská podoba navazuje na Jana Křtitele, který v Jordánu křtil na znamení pokání a obrácení a který tímto křtem pokřtil i samotného Ježíše (Mk 1,2–11). Jan zase navazoval na symboliku vyjití Izraelců z Egypta, průcho- ►

du Rudým mořem a přes Jordán do zaslíbené země (Ex 14,29; Joz 3,16). Křesťanský křest tak v sobě nese širokou symboliku s mnoha prvky: S pokáním, vyznáním hříchů a jejich odpuštěním, omytím, koncem starého člověka a začátkem života nového, ohrožením vodou, v níž hyne to staré a povstává očištěné nové.

Co křest vyjadřuje

V křesťanském pojetí tato symbolika a tento rituál dostávají nové těžiště. Je to křest ve jméno trojjediného Boha (Mt 28,19) v odpovědi na výzvu, která zní z událostí Velikonoc a Letnic: je to křest ve jméno Boha, který ve smrti a vzkříšení Ježíše Krista přemohl moc hříchu a smrti jednou provždy a který svým Duchem probouzí víru a podněcuje ke zvěstování této dobré zprávy všem lidem. Křest

je tedy vědomé postavení do nového kontextu, vědomé přeorientování života novým směrem. Pokřtěný člověk už nemá svůj střed egocentricky sám v sobě, ale nově, excentricky mimo sebe, v Bohu, v Ježíši Kristu. Pokřtěný člověk už nežije sám pro sebe, ale jeho život dostává nové aranžmá, které přeskládá životní priority a hodnoty. Ty pro pokřtěného vytvářejí jakýsi nový prostor, který se otevírá k dalšímu zkoumání a prožívání. Proto je křest křtem „ve jméno“ nebo „do jména“, je to postavení člověka do nového, nově definovaného, nově – totiž Bohem – vymezeného a formátovaného prostoru. Tak jako si kvalitu výrobků často vybíráme podle značky, která má kvalitu zaručit, tak i v případě křtu se jedná o volbu a přijetí značky, která má nadále rámovat, formátovat a reformátovat můj

život, propůjčovat mu určitou kvalitu a také záruku.

Toto nalepení značky ve křtu se děje jednou provždy, nesmazatelně. Tak jako Kristova oběť se udála jednou provždy a nesmazatelně, není třeba ani křest opakovat, byť by následující životní cesta člověka vypadala jakkoli.

Křest jako toto nalepení značky a otevření nového prostoru platí bez ohledu na to, jestli člověk této značce zůstává věrný a jestli se pohybuje v jí vymezeném prostoru, tedy jestli po křtu jako křesťan žije, či nikoli. Křest je proto na jedné straně jednorázová a neopakovatelná událost, na druhou stranu má celoživotní dosah. Je s ním spojen závazek křtěného do budoucna, ale nezávisle na tomto lidském závazku a především také Boží nárok na člověka, který platí a přetrvává: „Povolať jsem tě tvým jménem, jsi můj.“ (Iz 43,1 b)

Dvě podoby křtu

Křest je tedy dění mezi Bohem a lidmi, má tato dvě ohniska. Bůh jako první a bez podmínek přichází vstříc člověku a člověk na Boží oslovení odpovídá. Tady nelze Boha a člověka vyhrotili proti sobě. Při křtu se potřebují navzájem. Stejně je to s dvěma základními podobami křtu, které se v křesťanství velmi rychle vyvinuly: křest dítěte (tj. přesněji křest nemluvněte, dítěte, které za sebe ještě nedokáže mluvit) a křest dospělého. Nelze říct, která z těchto podob křtu je lepší, plnější či správnější. Církev od pradávna křtí dospělé i děti, protože obě podoby se jakoby navzájem vyvažují: křest nemluvnat zdůrazňuje více předcházející Boží milost, křest dospělého (anebo prostě „mluvněte“ – člověka, který již dokáže mluvit sám za sebe) zase lidské vyznání, lidskou odpověď na Boží zavolání. V případě křtu nemluvněte tuto odpověď dávají rodiče či kmotři, kteří mají nemluvně na starost. Lidské vyznání je v každém případě až druhé a není podmínkou Božího příklonu k člověku. Bůh se neskání jen k těm, kteří se k němu nejprve přihlásí. Je to přesně naopak: Člověk se hlásí k Bohu až proto, že Bůh se k němu už sklonil. Právě tohle člověk při křtu vděčně vyznává. My jsme většinou při křtu zvyklí na to, že se farář nejprve křtěného či rodičů vyptá, zda věří a hodlají ve víře žít či vycho-

vávat své dítě, a teprve pak následuje vlastní křest. I v ČCE ovšem někteří faráři používají liturgický formulář, v němž – bez ohledu na to, zda je křtěno dítě, či dospělý – přichází na řadu nejprve vlastní

pokřtění, a teprve potom ona série otázek, která tak je až následnou lidskou odpovědí na Boží milost, znázorněnou křtem bez jakýchkoli předchozích podmínek či slibů.

Není tedy žádný důvod, proč děti nekřtít anebo překřtívat dospělé, pokřtěné kdysi jako nemluvňata. Podmínkou křtu totiž není ani to, že si člověk svůj křest pamatuje. Podstatně důležitější je (ačkoli ani to není podmínka další platnosti křtu), jestli se ke svému křtu přiznává: slovy i skutky, opakovaně, den za dnem.

Svoboda křtu

Už stará Jednota bratrská, na kterou ČCE ve své věrouce hojně navazuje, byla okolnostmi donucena znovu promyslet otázku, co vše je opravdu nezbytně nutné ke spasení. Tradiční odpověď zdůrazňovala právě svátosti a předně křest. Jednota došla k závěru, že spása je plně v rukou Božích, takže jediné, co je člověku zapotřebí, je Kristus (solus Christus, jak to vyjádřila reformace). Je třeba pouze milost Boží, na straně lidské nakonec nic. Tím je člověk osvobozen od tlaku být pokřtěn co nejdříve a křest sám je osvobozen od tlaku jako nutné podmínky spasení.

Pokud ovšem křest není nutný ke spáse, znamená to, že s ním není nutno spěchat. Lze si samozřejmě představit situace křtu v nouzi, většinou v ohrožení života, kdy už není čas počkat. Kdo

má rád promýšlení extrémních situací, došel by asi spolu s tradicí k názoru, že v situaci extrémní nouze může pokřtít i nekřesťan (provede-li křest správně jako křest ve jméno trojjediného Boha) a že by bylo možné se obejít i bez vody (na poušti krátce před smrtí žízni). Nicméně takových situací bývá (naštěstí) v našem prostředí minimum, takže naopak není důvod, proč se křtem nepočkat do situace řádné a normální, jíž jsou bohoslužby, vedené pověřeným kazatelem. Stejně to platí s ohledem na věk. Z vlastní farářské zkušenosti mohu říct, že křtít děti ve věku cca 2–4 roky může být někdy dost obtížné. Naopak s šesti či sedmiletým dítětem už se dá mluvit, takové dítě už je schopno jazykem sobě vlastním svoji víru vyznat.

Na druhou stranu je třeba si uvědomit, že křest je začátek křesťanské cesty, že je to slavnost počínající víry, nikoli víry vyzrálé. Křtěnec nemusí umět zpaměti kus Bible a věrouky, aby byl křtu hoden. Přípravu ke křtu máme někdy tendenci trochu přetěžovat. Leccos se dá nechat také na dobu po křtu, na dobu zrání víry. Křest je tu pro ty, kdo jsou na začátku, ne až po pokročilé.

Křest tak není žádná magie ani kouzlo. V pohledu reformované teologie, který je naší církvi asi nejbližší, není křest ani nutná podmínka spáasy – ve smyslu, že by vléval Boží milost a smýval dědičný hřích (jak je tomu v katolické teologii) ani neudílí Ducha svatého (jak to pojímá teologie luterská), ale je to odpověď mladé víry na Boží milost a odpuštění, které křtu předchází. Z Boží milosti, z Božího odpuštění a z Božího Ducha se rodí víra, která přirozeně směřuje ke křtu jako veřejnému vyznání. Milost, odpuštění a Duch jsou zásadní věci, které křtu předcházejí a dávají víře se zrodit. Církev jimi nijak nedisponuje, pouze je vděčně přijímá, rozpoznává a dosvědčuje. Křest je lidská odpověď na již nastalou víru, která ve křtu veřejně vyznává platnost Boží milosti.

Společenství křtu

Křest je tak bytostně záležitostí společenství. Nejen společenství mezi člověkem a Bohem, ale také záležitost lidského společenství pokřtěných. Na křest si člověk nevystačí sám. ►

Nikdo nemůže pokřtít sám sebe. Křest je něco, čeho se nám dostává zvenčí, o co si nejsme schopni říct ani zařít sami. Tak křest přesně znázorňuje to, že křesťan není zakotven sám v sobě, ale v tom, co přijímá od Boha. Je to přesné znázornění struktury křesťanského života: Pasivum, které zmocňuje k aktivitě. Člověk je pokřtěn, aby žil ve víře a zvěstoval. A k tomu jsou zapotřebí druzí, kteří uvěřili před námi, kteří nám předávají zvěst evangelia, kteří ručí celým svým životem za to, v co věří, od biblických svědků až po současné křesťany. Je k tomu třeba církev, která má svá promyšlená pravidla a rituály, aby se křest konal řádně. Křest tak koná církev v Božím jménu, zatímco křtěný vyznává víru – stejnou víru ve stejného Boha jako církev, která ho křtí. A protože je křest svojí podstatou veřejné dění, veřejné vyznání, není – až na velké výjimky – důvod křtít nějak soukromě či ve skrytu mimo bohoslužby. Křest

patří do bohoslužebného společenství, ať už se jedná o bohoslužby v kostele, modlitebně, domově důchodců, v přírodě, či jinde.

V Božích rukou

Celé toto dění, v jehož středu křest stojí – počínaje nově zrozenou vírou přes křest až po každodenní křesťanský život – je rámováno Božím působením a Boží přítomností. U Boha vše začíná a k Bohu také vše směřuje. Bůh je vlastní hybatel a zdroj křtu, ačkoli ten, kdo křtí, je církev, a kdo vyznává, je jednotlivec. Křest sám tak je důležitým vyjádřením lidské víry, která si zde slavnostně a vděčně uvědomuje, že stojí právě v tomto rámci a že se podle tohoto křtu smí orientovat v běžném životě, pro který nemusí čerpat sílu jen sama ze sebe, ale vždy také od toho, „z něhož, skrze něhož a pro něhož je všechno“. (Ř 11,36)

Petr Gallus, teolog a pedagog ETF,

foto: Benfoto

A co „dětní“? Sociální role a bariéry

Když se narodí dítě a člověk se stane mámou nebo tátou, je to velická událost. Velická změna a nová sociální role. Někdy dokonce tak velická, že mnohé role dosavadní (to, že jsme také někomu sourozenci, manželi, přáteli, dětmi...) ustoupí stranou. Někdo si rodičovství naplno užívá, sdílí svou radost s ostatními: Teď jsem především na sto procent matka! Někdo to možná tak moc neprožívá, ale je přesvědčen, že jinak to prostě nejde. A někdo se snaží zkoordinovat svůj čas tak, aby mohl dělat i další věci, které mu také dávají dobrý smysl: pracovat, vídat se s přáteli, studovat nebo aktivně žít. Třeba v církvi.

Uspořádání sborového života často jasně ukazuje, že v církvi bereme tuhle životní změnu vážně, že na dětech a rodinách s dětmi nám záleží. V mnoha sborech se konají setkání rodičů s nejmenšími dět-

mi, setkání dětí různých věkových skupin, rodinné bohoslužby, rodinné neděle, rodinné rekreace...

Je dokonce možné natrefit v křesťanském prostředí na představu, že správná cesta životem vede přecepráve tudy: vstoupit do manželství, přivést na svět děti, ideálně přivést je do sboru, vést spořádaný rodinný život. Katolický kněz Marek Vácha, sám žijící v celibátu, se například ve své knize *Selfička* (Cesta 2020) s upřímným nářkem obrací k lidem, kteří se namísto rodinného života rozhodli věnovat jiné životní náplni, a žádá je, aby to ještě zvážili.

Také v Bibli se na mnoha místech dočteme, že děti jsou projev Božího požehnání. Lidé, kteří přivedli na svět potomky, měli totiž naději na zajištěnou budoucnost. Zvlášť o ženách platilo, že měly coby matky na rozdíl od žen bezdětných nebo neplodných odlišný společenský status. Co

z toho dodnes nevysloveně přetrvává? Když slyším, že někdo o lidech, kteří žijí sami anebo jen v páru, mluví jako o bezdětných, mám chuť začít mluvit o těch, kdo mají děti jako o „dětných“. Opravdu se chceme označovat a dělit podle jedné charakteristiky a zrovna podle téhle?

V uplynulých letech se začalo mluvit o sociálních bublinách, tedy o tom, že lidé si s druhými rozumějí jen v určitém okruhu těch, s nimiž sdílejí svůj pohled na svět, životní zkušenosti a názory. Není divu, že si maminky možná víc rozumějí spolu v mateřském klubu než s jinými lidmi ve sboru. Ale nemá být církev spíš společenství než soustava bublin?

Německá farářka Astrid Eichlerová (*Povolání k životu bez manželství – naděje pro nezadané*, Návrat domů 2009) si všímá, jak bolestné může být, když se v církvi děje rozdělování na manžele a nezadané nebo na rodiny a bezdětné a když se život sboru orientuje přednostně na život rodin. Namísto rozdělování podle přirozených bariér (věku, přítomnosti či nepřítomnosti dětí v životě apod.) vidí budoucnost církve ve vnímavosti pro obdávání každého jednotlivce právě v jeho životní situaci a v pěstování rozmanitých forem společného života, v nichž by našel své bezpečné místo i ten, kdo zrovna nezapadá do žádné obvyklé kategorie. Třeba proto, že se rozhodl žít bez manželství nebo je jiné orientace nebo zrovna o partnera přišel atd. „Sbor je buď společenstvím, anebo neexistuje,“ shrnuje A. Eichlerová.

Otom, že hledání způsobů takového společného života a společenství nebude snadné, není pochyb.

Vždyť do církve patří stejně lidé v penzi i pracovně vytížení *singles* (nezadaní) i třeba tzv. helikoptérovi rodiče (termín, který zavedl v šedesátých letech izraelský psycholog Haim Ginott), kteří neustále monitorují své děti, volají jim, organizují jejich čas, zájmy i činnosti, své priority řadí podle toho, co je nejlepší pro děti. Odlišné světy. Může z nich vzniknout společenství?

Slepá, ale lákavá cesta pro život ve sborech spočívá v podlehnutí současnému konzumnímu nastavení: Očekávat, že dostaneme, co chceme, přizpůsobené tomu, jak nám to vyhovuje, a nejlépe hned, aniž bychom se museli sami omezovat. Copak tu církev není jako servis pro naše potřeby?

Jistě, děti a jejich rodiče mají své potřeby a je výtečné, když se společně učíme je brát v úvahu. Je také přínosné, když se přitom učíme vnímat i potřeby těch, kteří jsou sami, chtějí si odpočinout, hůř slyší anebo si přišli promluvit, vypít společně kafe, sdílet spolu čas, nejen přihlížet... I když je pochopitelné, že se pro rodiče na čas stanou potřeby vlastních dětí středem vesmíru, ve společenství sboru neplatí, že by byly důležitější a naléhavější než potřeby jiných. Není možné kvůli odpovědnosti za děti rezignovat na odpovědnost za své dospělé vztahy. Jinak se totiž může stát, že se děti stanou nejen požehnáním, ale taky sociální bariérou, a to je velická škoda.

V evangeliích čteme dobrá slova pro manželství i pro děti, zároveň však Ježíš zůstává sám a přednostní roli rodinných pout relativizuje. Když řekne: „Kdo je má matka a kdo jsou moji bratři?“, klade před rodinnou povinnost něco důležitějšího: činit vůli Boží. (Mk 3,33) Církvi tak náleží obojí: Žehnat manželům a otvírat náruč dětem, ale i připomínat, že našemu životu nedává větší hodnotu právě to, že jej naplníme rodinou a dětmi. Jak životní styl s dětmi, tak život bez nich se může stát požehnáním, anebo se naopak může nepozorovaně dostat na první místo, které patří jen Bohu. Hodnotu našim životům však dává bez rozdílu Kristus, jsme-li v něj štípeni jako ratolesti. Oslovujeme-li se proto „bratři a sestry“, učme se spolu s ním také žít: ve svobodě a milosrdenství. Spolu.

Jana Hofmanová, foto: Benfoto

JSME ONLINE!

/ceskybratr

OTÁZKA NA TĚLO

Co dobrého přinášejí bohoslužby nejmenším dětem (do tří let věku)?

Někdy to přináší doma jinak neznámý větrový bombón typu hašlerka v šustivém papírku od sestry, sedící o jednu řadu za námi. To je zkušenost, na kterou se dá i opakovaně spolehnout. A co ještě jiného dobrého? V případě pravidelných návštěv kostela s rodiči si děti zafixují nedělní ráno a dopoledne v režimu, který jim později nepřipadne nijak divný, obtěžující. Prostě v neděli se chodí do kostela. A v případě mimořádné, výjimečné návštěvy je to akt, užitečný tak na čtyři minuty, než dítě zjistí, že zpěvník mu v ruce nenechají a s židli se nesmí šoupat. Pak je šance možná jen s pastelkou v nedělní škole.

Ondřej Titěra

Přináší jim to řád, který v životě tolik potřebujeme. Učí se, že se v neděli chodí do kostela. Malé děti jsou jako houby, nasávají atmosféru bohoslužeb, písně, modlitby, čtení z Písma, Boží přítomnost. Při večeři Páně slyší své rodiče vyznávat víru. Cítí, že sem patří, jsou tady doma a jsou zde vítány.

Kateřina Vojkůvková

Je úžasné, když dětem můžeme dát i v tomto věku to nejcennější: propojit jejich malý svět s Pánem Bohem. Setkání může být příležitostí dát jim poznat Boží lásku k nám lidem. Děti by měly trávit počátek bohoslužeb společně s dospělými a teprve později odcházet do nedělní školy. Součástí společného programu je „slovíčko pro děti“, a děti si tak uvědomují, že jsou součástí sboru. Všichni máme stejný cíl vést naše děti ke Kristu (vyučováním), pomáhat jim k růstu ve víře (vzorem, společenstvím). Dát jim duchovní domov ve sboru: „Tady se cítím dobře! Tady se mohu setkávat s Pánem i s Boží rodinou.“

Martin Bánoci

Účast na bohoslužbách přináší nejmenším dětem možnost vidět, co je důležité pro jejich rodiče, co je pro ně zdrojem radosti a síly. Jestliže jdu na nedělní návštěvu za svým Otcem, беру děti zcela samozřejmě s sebou, stejně jako když jdu za svými lidskými rodiči. Do kostela chodíme domů na rodinnou návštěvu, těšíme se tam a děti mohou vnímat radost, kterou tam dospělí zažívají. Co přinese bohoslužba dětem tedy závisí hodně na dospělých – zda jim radost a pocit přijetí dokážou zprostředkovat.

Alena Dvořáková

Mohou přinést prožitek Boží přítomnosti, lásky a blízkosti. To vnímám velmi silně i u dospělých lidí s mentálním postižením. U nás děti zažívají kostel jako přátelské místo, kde se na ně lidé usmívají a kde je rodiče chovají v náruči. Děti mohou zažít, že do kostela patří, že jsou tu přijaty, že se s nimi počítá i u večeře Páně a že je to i jejich prostor. Děti také vnímají jinakost prostoru a to, že pro jejich rodiče je něco svaté.

Daniel Heller

Bohoslužby tvoří neděli, kdy bývá rodina pohromadě; jde se do kostela. Zpívá se tam, dítě vidí rodiče naslouchat, soustředit se. Vnímá kolem sebe nové lidi, které postupně přijímá za své. Začne nakukovat do nedělníky. A pak dojde na ten druhý program, když se ostatní věnují kávě a čaji: osahat si, prolézt a proběhat celý velkolepý prostor kostela a najít si k tomu ty správné kumpány. To pomáhá vytvářet si k neděli, k prostoru kostelů a ke společenství církve vztah. A tak se buduje pro začátek důvěra.

Kateřina Tichá

SYNODNÍ RADA

Ze zasedání synodní rady

12. 1. vybíráme:

Sbory a pracovníci

Synodní rada pověřuje bratra Jana Blažka kaplanskou službou v okresní nemocnici Pelhřimov a v hospici sv. Kleofáše v Třeboni a v Jindřichově Hradci na období od 15. 1. 2021 do 14. 1. 2025.

SR pověřuje sestru Martinu Kovářovou jako pastorační pracovníci ve sboru v Růžďce na plný pracovní úvazek na období od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2022.

SR potvrzuje dočasné povolání sestry Ivy Květonové za seniorátní farářku pro mládež Brněnského seniorátu na období od 1. 1. 2021 do nejbližšího zasedání konventu Brněnského seniorátu na poloviční úvazek.

SR potvrzuje dočasné povolání bratra Jaroslava Vítka za seniorátního faráře Brněnského seniorátu na období od 1. 1. 2021 do nejbližšího zasedání konventu Brněnského seniorátu na poloviční pracovní úvazek.

SR potvrzuje dočasné povolání bratra Jiřího Šimsy za seniorátního faráře Brněnského seniorátu na období od 1. 1. 2021 do nejbližšího zasedání konventu Brněnského seniorátu.

Vikariát

Synodní rada bere na vědomí rezignaci Davida Balcara na členství v komisi pro

vikariát a jáhenskou praxi s tím, že jeho členství zaniklo k 31. 12. 2020.

Výchova a vzdělávání

Synodní rada bere na vědomí rezignaci Evy Markové na členství v poradním odboru pro práci s dětmi, v poradním odboru pro práci s laiky, poradním odboru pro práci s lidmi s postižením, poradním odboru evangelizačním a misijním, komisi pro celoživotní vzdělávání kazatelů, komisi pro péči o výpomocné kazatele a komisi pro pastorační pracovníky. Zároveň bere na vědomí rezignaci Marie Stolařové na členství v poradním odboru pro práci s dětmi a poradním odboru pro práci s lidmi s postižením. K 1. 1. jmenuje Radku Hojkovou členkou poradních odborů a komisí namísto Evy Markové a Stanislavu Houskovou členkou poradních odborů namísto Marie Stolařové.

Ekumenické vztahy

Dne 24. 11. 2020 se konalo online valné shromáždění Ekumenické rady církví. Kromě obligatorních úkonů se VS zabývalo volbou generálního sekretáře (zvolen zno-
vu Petr Jan Vinš) a dvěma návrhy ČCE – návrh na zřízení právní komise byl přijat a návrh na zřízení interreligiózního hřbitova přijat nebyl, resp. zástupci ČCE jakožto navrhovatelé jej stáhli z jednání.

Synodní rada souhlasí se zapojením naší církve do projektu Denní čtení 2022 a pověřuje ústřední církevní kancelář, aby práci na publikaci za ČCE koordinovala. SR deleguje do pracovní skupiny Ekumenické rady církví pro právní otázky Adama

Csukáse jako člena s hlasovacím právem a Daniela Bartoně jako člena bez hlasovacího práva.

Ani v náhradním termínu se nepodaří svolat synod Evangelické jednoty bratrské. Byl stanoven další termín 5.-12. 3. 2022.

Rekreační střediska

Synodní rada bere na vědomí rezignaci bratra Petra Černého na místo předsedy kuratoria evangelického střediska Chotěboř k 31. 12. 2020 a souhlasí, aby setrval nadále jako jeho řádný člen. Zároveň jmenuje k 1. 1. 2021 předsedou kuratoria bratra Jaroslava Lacinu.

Vladimír Zikmund/ARo

PRACOVNÍ LISTY

Pracovní list č. 3 Ekumenické rady církví

První tři pracovní listy, které připravila odborná komise Ekumenické rady církví, vyšly spolu s loňským prosincovým Českým bratrem. Kvůli technické chybě ovšem nedorazil Pracovní list č. 3 všem odběratelům (zejména sborům). Za toto nedopatření se omlouváme.

Listy jsou k dostání na vyžádání, a to buď prostřednictvím redakce Českého bratra (ceskybratr@e-cirkev.cz), anebo u Moniky Voženílkové (vozenilkova@e-cirkev.cz). Do objednávky prosím uveďte korespondenční adresu a počet kusů.

ARo

MLÁDEŽ

Personální změny na oddělení mládeže

Na oddělení mládeže ústřední církevní kanceláře došlo na přelomu roku k personálním změnám. Pozici referenta opustil

Petr Kubičko, který agendu spravoval od dubna 2020 a na této pozici pracoval na 0,6 úvazku.

Kryštof Sojka

Adéla Bednaříková

Lalia Diopová

Nově byl tento úvazek rozdělen na tři části na DPP, které obsadily tři nové externí posily tohoto oddělení: Adéla Bednaříková z Brněnského seniorátu, Kryštof Sojka z Pražského seniorátu a Lalia Diopová z Poděbradského seniorátu. Společně se budou starat zejména o správu sociálních sítí a spolupracovat na organizaci akcí pro mládež.

ARo

Čeští metodisté zvolili do vedení církve první ženu

Čeští metodisté mají první ženu ve vedení církve – v úřadu superintendenta. Stala se jí farářka Ivana Procházková, která působila ve farnostech v Praze a v Plzni. V rámci Institutu vzdělávání se od roku 2010 věnuje vzdělávání laiků i duchovních. Je vdaná, má tři dospívající děti. Na Evangelické teologické fakultě UK v Praze obhájila doktorát ze starozákonní teologie a v tomto oboru i publikuje.

Bohoslužby u příležitosti pověření farářky Ivany Procházkové úřadem superintendenta a rozloučení se stávajícím superintendentem Petrem Procházkou se měly konat 16. ledna. Vzhledem k současné epidemické situaci muselo být však vše zrušeno a náhradní termín nebyl zatím stanoven.

Širší veřejnosti se Procházková představila v neděli 24. ledna v rámci bohoslužeb Evangelické církve metodistické, které přenášela Česká televize na programu ČT2.

Christnet.eu/ARo

Nakladatelství Biblion vykradeno

Křesťansky orientované nakladatelství Biblion vykradli v noci na 7. ledna 2021

zloději. Z objektu si odnesli především finanční hotovost a elektroniku v celkové výši přesahující 100 000 Kč. Minulý i letošní rok je přitom pro nakladatele i knihkupce z důvodu koronaviru mimořádně náročný.

Nakladatelství o incidentu informovalo na svém facebooku a zveřejnilo také odkaz na sbírku, kam mohli lidé přispět. Došlou podporu v nakladatelství nečekali: „Zvedla se velká vlna solidarity, která nás překvapila, lidé sdíleli výzvu, aby nakupovali v našem e-shopu knihy,“ uvedl ředitel nakladatelství Alexandr Flek. Díky štědrosti dárců se nakonec podařilo nejen pokrýt škodu, ale vybraná částka ji dokonce o něco převýšila. „Po týdně jsme díky Bohu a našim úžasným čtenářům opět na nohou,“ vzkázal ředitel.

Právě s nakladatelstvím Biblion navázala redakce Českého bratra na konci minulého roku spolupráci, když od něj získala laskavé svolení zpracovat publikaci *Parabible* jako podcast.

Biblion/ARo

Přednáška o Karlu II. z Lichtenštejna

VERITAS, historická společnost pro aktualizaci odkazu české reformace, pořádá seminář s tématem z loňských neuskutečněných setkání:

Význam Karla II. z Lichtenštejna pro dějiny Moravy v širších souvislostech. Osobnost olomouckého biskupa z barokní doby připomenou svými přednáškami Eva Melmuková a Petr Melmuk.

Seminář se bude konat jako obvykle v Pardubicích v sálku na faře ČCE v ulici Sladkovského č. 638, a to v sobotu 20. března 2021 v 10 hodin. Všichni zájemci jsou srdečně zváni.

V případě vládních omezení budou přednášky ve stejný čas k dispozici živě na webu společnosti VERITAS.

ARo

Z KULTURY

Kostel v Hrádku nad Nisou se stal kulturní památkou

Evangelický kostel Chrám pokoje (*Friedenskirche*) v Hrádku nad Nisou byl zařazen mezi kulturní památky. Je příkladem saské evangelické architektury, postavený je v novogotickém stylu s novorenesančními prvky. Celá stavba se dochovala ve velmi autentickém stylu, a to i s vybavením interiéru. Kostel z přelomu 19. a 20. století spolu s evangelickými kostely v Novém Městě pod Smrkem a kostelem Krista Spasitele ve Frýdlantu představují podle památkářů důležitý doklad rozšiřování protestantské víry v regionu v tomto období.

Kostnické jiskry

SOCIÁLNÍ SLUŽBY

Mapa zachycuje uplatnění absolventů VOŠ Evangelické akademie

Nově vytvořená virtuální mapa zobrazuje, v jakých organizacích a institucích působí absolventi dvou Vyšších odborných škol (VOŠ) Evangelické akademie (EA).

Českokatolická církev evangelická zřizuje sedm škol. Dvě z nich, brněnská a pražská, patří do systému terciárního vzdělávání a nabízejí obor sociální práce. Už 25 let působí mezi ostatními církevními školami v ČR a jejich absolventi se velmi dobře uplatňují v různých sociálních službách po celé republice – v Diakonii, Charitě, v neziskových organizacích a nízkoprahových klubech, na obecních či krajských úřadech.

V nově vytvořené mapě na adrese www.voskyea.cz lze sledovat uplatnění absolventů a jejich zapojení do systému

práce v celé České republice. Bývalí studenti EA dnes slouží v institucích sociální práce a registrovaných sociálních službách pro seniory, rodiny, děti a mládež a pro další skupiny klientů se speciálními potřebami. Všude tam sociální pracovníci s diplomem EA Brno nebo EA Praha profesionálně pomáhají.

Ačkoliv církevní školy tvoří v systému českých škol pouhé 1 %, jejich kreativita, flexibilita a úroveň vzdělávání je oceňována.

Mapa vznikla díky podpoře Diakonických a rozvojových projektů Českokatolické církve evangelické.

Hof

CÍRKEVNÍ TISK

Vyšla nová brožura o modlitbě

Církevní ústředí připravilo novou brožuru, která se zabývá důležitými tématy naší církve. Ta nejnovější, v pořadí již šestá, se věnuje modlitbě. Autorkou textu je farářka Lenka Ridzoňová, ilustrace vytvořila Lydie Férová.

Brožura nabízí odpovědi na otázky proč, kdy a jak se modlit anebo zda nás Bůh při naší modlitbě slyší. Knížku je možné využít při katechezi, například v rámci náboženství anebo při práci s konfirmandy, věnována je však všem laikům, kteří si podobné otázky kladou.

Brožura je k dispozici na vyžádání. Své objednávky zasílejte na vozenilkova@e-cirkev.cz, bude vám zaslána obratem.

ARo

OZNÁMENÍ

Nabídka profesionálního kácení

Rizikové kácení stromů a ořezy za pomoci horolezeckých technik.

Tel: 725281406.

MLÁDEŽ

Je spousta cest a já nevím, kam vedou...

Foto: František Plzák

Sebeláska?

Pod slovem sebeláska se vám možná vybaví večery s pleťovými maskami, pěnovými koupelemi a vonnými svíčkami, jak to známe ze sociálních sítí. Netvrdím, že to vše není hezké, ale v následujícím zamyšlení bych vám ráda ukázala, že jde o mnohem víc.

Kdysi jsem se v nějakém youtube videu dozvěděla, že se současný trend sebelásky vůbec neshoduje s křesťanskými hodnotami, jelikož se jedná o sobeckost. Že se budováním hezkého vztahu k sobě vzdalujeme Bohu i našim blízkým. Troufám si s tím nesouhlasit. Sebelásku nevnímám jako narcismus nebo egoismus, ale spíše jako sebezpřijetí, péči o duševní (duchovní) a tělesné zdraví.

V angličtině k tomu existuje jedno hezké přísloví, které zní: *You can't pour from an empty cup.* (Nemůžeš nalévat z prázdného hrnku.) Potřebujeme mít z čeho čerpat. Ačkoliv je šlechetné z lásky k druhým vydat ze sebe vše, jako dlouhodobě udržitelné to nevidím. Pokud se nepostaráme o sebe, ani pro ostatní nebudeme dobrou pomocí.

Více mě inspiroval jeden slavný citát z Bible: „Miluj bližního svého, jako sám sebe.“ (Mt 22,39) To vylučuje ten sobecký narcismus, kterého se někteří obávají, protože mluví o lásce k našim bližním. Zároveň nám říká, že po Bohu a bližních máme myslet i na sebe. Sami sebe máme mít rádi, dokonce milovat. Vidím v tom potřebu určité rovnováhy; třebaže poměr Bůh: bližní: já asi nikdy nebude vyrovnán, zastoupeno by mělo být vše.

Tento biblický citát mě provázel v mnoha velmi těžkých chvílích. Pomohl mi uvědomit si, že v Božích očích jsem hodnotná a zasloužím si lásku. Že i já spolu s divy přírody patřím k Božímu stvoření, o které je dobré se starat. A že alespoň čas od času je krásné prožívat lásku od Boha skrze samu sebe, a ne jenom prostřednictvím vztahů s druhými lidmi.

Možná si říkáte, že je tohle všechno hezké, ale moc abstraktní. Mnohem obtížnější než ty koupele a svíčky. Obzvlášť u tématu sebelásky nelze napsat jednoduchý návod. Alespoň vám tedy trochu přiblížím, co sebeláska konkrétně znamená v mém životě. Třeba nevěřit všem negativním myšlenkám

o sobě, umět říkat také ne, nezaměřovat se na svůj vzhled, neporovnávat se s ostatními, udělat si čas na odpočinek a maličkosti, které umí způsobit radost... Samozřejmě netvrdím, že to vše perfektně zvládám. Ale je to něco, o co se po krůčcích snažím. Pokud se vám podaří směrem k sebelásce udělat jednu malou změnu, věřte, že i vztahy s druhými lidmi budou láskyplnější.

Adélka Kleinová, studentka psychologie,
kresba: A. Kleinová

Sebe-přijetí, sebe-láska, láska k sobě

Kde vzít sílu, abychom se přijali ve své nepřijatelnosti?

Láska k sobě, vztah k sobě, sebezpřijetí – snad už jsou pomalu pryč ty doby, kdy tohle téma bylo v církvi a křesťanství pocíťováno jako nepatřičné. V lidském životě, v životě víry má jít přece v první řadě o lásku k Bohu a lásku k bližnímu. Nevyzývá snad Kristus k sebezapření? (Mk 8,34)

Ježíšovo „trojpřikázání lásky“ však mluví jasně: Miluj bližního svého jako sám sebe. Člověk sebe milovat má. Bohužel často převládalo pojetí, že sebe-láska rovná se egoismus. A tedy hřích. Neříkali staří teologové, Martin Luther zvláště, že podstatou hříchu je „zakřivení“ do sebe? To je pravda – egoismus je skutečně to klíčové, když se mluví o „hříchu“. Uzavřenost v sobě. Uzavřenost Bohu, uzavřenost bližnímu. Egoismus ovšem není sebe-láska. Egoismus je porušení toho biblického „jako sám sebe“. Jako egoistu si představíme člověka samolibého, který vidí jen sebe, narcise, v horším a extrémním případě psychopata.

Egoismus se však dokáže dovedně maskovat. Třeba může nabírat podobu sebeoběti, když se člověk rozdává pro druhé. Na první pohled věc pozitivní, může se však ukázat, že vydat se pro druhého (v Diakonii, pomáhajících profesích, rodině) je pro toho člověka zničující, protože sám sebe potlačuje, sebe si neváží, sám sebe nepřijal.

I na tenhle kult falešně pochopené oběti, založené na nedostatku pocitu sebe-přijetí vlastně oprávněně reaguje moderní boom koučů a životních poradců, jejichž jedna z hlavních rad zní: Udělejte si čas na sebe, rozmazlujte se!

V základu křesťanské víry stojí: Milovat, přijímat sám sebe člověk může jen na základě víry, že jsem přijat Bohem. I pro vztah platí slovo apoštola: „Přijímejte jeden druhého, tak jako Kristus k slávě Boží přijal vás.“ (Ř 15,7) Bůh nás přijímá navzdory naší nepřijatelnosti. Navzdory tomu, že my, jeho vlastní, jsme ho nepřijali, nepřijímáme. (J 1,11)

Ale i tak: Přijmout sama sebe, to je zápas, který nelze podcenit. Nezabývat se sám sebou jde, ale je to vždy ke škodě. A v tom je stálá platnost psychoterapie, která nás může mnohé naučit o našem vlastním nitru, jeho struktuře a stínech.

Přemýšlení o sebe-přijetí nemůžu oddělit od své vlastní zkušenosti s vlastním sebe-přijímáním. Než jsem vstoupil do církve a začal

vědomě svůj život zakládat na Božím vztahu, prošel jsem si obdobím intenzivní sebereflexe, prozkoumávání vlastního nitra, toho, co je zasuté, vytěsněné. Vzpomínám si, jak pro mě bylo obtížné přijmout své temné stránky. Ty stránky (vlastnosti), které jsou často ovlivněny tím, co jsme přijali z vnějšku, třeba právě od svých rodičů. Nebo právě že nepřijali.

Psychologie nebo koučové nám i můžou o sebezpřijetí mnohé podstatné ukázat. Ale to nejpodstatnější nikoliv: Kde vzít sílu, abychom se

přijali i ve své nepřijatelnosti, se svými chybami, s tím, co na sobě nemáme rádi. A že se vždy něco najde... Křesťanská odpověď je: V sobě tuto sílu nenajdeme. Musí přijít z vnějšku, od Boha. Od toho, který „ospravedlňuje bezbožného“ neboli

přijímá nepřijatelné, odpouští hříchy, a tak nás také činí schopné přijímat sebe i se svými nedokonalostmi. Jen tak s těmito nedokonalostmi můžeme i něco dělat a proměňovat je.

Jiří Šamšula, kresba: Adéla Kleinová

HUMANS OF ČCE

Iva Květonová

Brněnská seniorátní farářka pro mládež

ČCE je prostředí, kde jsem díky různým lidem objevila, komu chci věřit a proč; kde mohu dělat práci, která mě baví a dává mi smysl; kde se mi dostává povzbuzení být odvážnější, pokornější a vděčnější.

připravil Bohdan Chrastil

Přátelství Noemi a Rút

Budu vycházet ze starozákonní knihy Rút, z její první kapitoly. Tento příběh vypráví o neobyčejném přátelství dvou žen, izraelské Noemi a moábské Rút. Příběh ve stručnosti začíná stěhováním rodiny Noemi za lepším ze

Ruth a Bóaz (Rembrandt van Rijn, kol. 1640)

země izraelské do země moábské. Tam se usadili, její synové si našli své manželky a vypadalo to na slibný nový začátek. Bohužel po nějaké době Noemi ovdověla a přišla i o oba syny a žila pak se svými snachami Orpou a Rút. Po čase se k ní dostala zpráva o tom, že se v zemi izraelské opět začalo dařit, rozhodla se proto, že se do rodné země vrátí. Její snachy se chtěly vrátit s ní, ale ona je prosila ať zůstanou ve své zemi, najdou si nové manžele a začnou znovu. Po dlouhém přemlouvání se Orpa rozloučila a odešla, ovšem Rút nechtěla Noemi opustit a nenechala se ničím odbýt, chtěla s ní jít do její rodné země. Noemi tedy nezbylo nic jiného než s tím souhlasit a vydaly se na cestu do Izraele.

Když jsem tuto část příběhu zpracovávala v rámci maturitní přípravy, uvědomila jsem si, jak moc musí být koronavirová doba těžká pro lidi, kteří nemají svou rodinu, nemají nikoho blízkého, s kterým by mohli být a trávit s ním společný čas. Proto vnímám, jako důležité a potřebné je udržovat přátelství s lidmi nám blízkými, a vyvarovat se tak samotě. Vždy vše se zvládá lépe, když na to člověk není sám, ale vedle sebe má někoho druhého; ať už to je nejlepší kamarád/ka, manžel/ka, někdo z našich rodičů či prostě někdo, s kým jsme si nablízku a kterému se můžeme svěřit s naší radostí, bolestí, smutkem, prostě s čímkoliv. Tak tedy kéž by nám všem bylo přátelství Noemi a Rút příkladem.

Majda Lapáčková

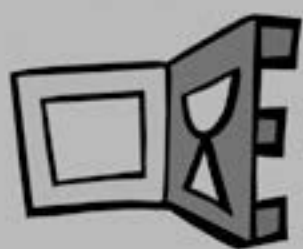
AKCE

Porada mládeže 2021

V termínu 19.–20. 3. 2021 proběhne každoroční porada mládeže. Je to setkání představitelů COMu a SOMů napříč republikou, vítání jsou ale samozřejmě všichni z řad mládeže, které aktuální dění zajímá.

Letošní porada mládeže bude navíc volební – po dvou letech tak vzejde z voleb nové složení Celocírkvního odboru mládeže.

I sem ale zasáhla protiepidemická opatření. Porada mládeže 2021 se proto bude s nejvyšší pravděpodobností konat online. Pro podrobnější informace sledujte www.mladez.evangelnet.cz. Poradu připravuje současný COM ve spolupráci s oddělením mládeže ÚCK.

EVANGELICKÁ
MLÁDEŽ

SLEDUJTE NÁS!

evangelicka_mladez

evangelickamladez

mladez.evangnet.cz

MOJE CÍRKEV

A black and white photograph showing a baby in a stroller. The baby is covered by a large, textured, light-colored hood that obscures their face. The stroller is parked on a snow-covered ground. In the background, there are several bare, snow-laden trees and a line of evergreens further back. The overall scene is a quiet winter day.

zimní procházka
(foto: ARo)

Tři milníky na cestě k samofinancování

Dva kroky vpřed a jeden vzad?

Od přijetí restitučně-odlukového zákona (2013) stojíme jako členové ČCE společně před úkolem přechodu na plné samofinancování. Podíl státu na financování naší církve se postupně snižuje. Musíme proto navýšit své finanční příspěvky a využít prostředky a výnosy ze souběžně probíhajících finančních restitucí. V posledních dvou letech se na této společné cestě udály tři zásadní věci. Rád bych je jako člen širšího vedení církve představil a okomentoval.

Rozrůznění odvodů

Prvním zásadním milníkem posledních dvou let je synodní rozhodnutí, že počínaje rokem 2020 jsou odvody za faráře částečně rozrůzněny podle personální a hospodářské síly sborů. Jde o reakci synodu na narůstající pnutí, způsobené velmi rozdílnými podmínkami ve sborech na přič republikou. Alespoň dva příklady:

- Běžný sbor na Valašsku má stovky přispívajících salárníků, průměrný severočeský jen desítky. Tento rozdíl přitom jen zcela výjimečně souvisí přímo s aktuálním nasazením tamějších věřících pro věc Boží a pro věc církve. Mnohem častěji bývá důsledkem dějinných okolností, které mají své kořeny desítky či stovky let přes námi.

- Některé velkoměstské sbory zdědily po svých agilních předchůdcích nájemní domy, které zásadně zvyšují jejich každoroční „obrat“. Přes mnohé starosti, které jsou s majetkem spojeny, přece jen ulehčují sborové hospodaření. Není náhoda, že průměrný salár v pražských sborech vlastních nájemních domů je obvykle výrazně nižší než u srovnatelných sborů bez nich.

Personální a hospodářská síla každého sboru se proto od roku 2020 přepočítává vzorcem, který všech 250 českobratrských sborů seřadí na široké a přehledné škále. Část povinného mzdového odvodu je předepsána úměrně této síle.

Přesně předepsaný odvod roku 2020 za plnoúvazkově zaměstnaného faráře ve výši 160 000 Kč neplatil ani jeden sbor. Celkové odvody za plné farářské úvazky se pohybovaly zhruba v rozmezí od 144 500 (Volyně) přes 149 700 (Neratovice – Libiš), 154 500 (Lito-myšl) až po 171 000 (Hodslavice), nebo dokonce 180 000 Kč (polovina odvodu sboru Brno I za dva faráře). Obdobně se bude každý další předpis přepočítávat i v dalších letech.

Pět procent a hlavu vzhůru!

Dalším zásadním milníkem poslední doby byla první celocírkevní informační kampaň „Pět procent a hlavu vzhůru“. Jejím hlavním hybatelem byl synodní senior Daniel Ženatý a vzbudila v církvi živý ohlas a reakce. Cítila především na osobní zodpovědnost každého z nás, praktiku-jících evangelíků, na naši lidskou a křesťanskou zralost a odvahu, na náš pocit dospělosti. Výrazná vizuální podoba, stručné úderné texty a jednoduchá základní premisa měly šanci oslovit především tu část našich členů a přátel, která podobné úkoly vnímá především filtrem vlastních emocí i nasazení pro své nejbližší okolí. Je škoda, že kvůli koronavirovému roku 2020 nebude efekt této kampaně jasně určitelný, podle autora těchto řádků je ovšem výrazný a velmi pozitivní.

V ideálním případě by tuto kampaň měla během dalších dvou až tří let následovat zase jiná, podobně kvalitní a kreativní, zaměřená pro změnu spíše na ty evangelíky, kteří o těchto věcech uvažují především analyticky a s potřebou širokého nadhledu (např. s grafy odvodů či stavu prostředků personálního fondu).

Právě vedení církve musí v pravidelných cyklech vytvářet obdobné informační a osvětové podklady pro úspěšné užití ve sborech: přílohy sborových dopisů, prezentace pro před- ►

nášky, odkazy na interaktivní internetové prezentace... V dnešní mediální konkurenci a při složitosti celé problematiky na to totiž síly nás, běžných farářů, kurátorů a staršovstev nestačí.

Předpis odvodů 2022–2030

Posledním zásadním milníkem, který bude – tentokrát velmi kriticky – zmíněn v tomto článku, je usnesení letošního podzimního synodu o odvodech za plnoúvazkové farářské místo pro další roky. Od roku 2021 byly předepsány či předběžně naplánovány takto: 200 000 / 245 000 / 290 000 / 340 000 / 390 000 (r. 2025) / 445 000 / 500 000 / 560 000 / 620 000 / 680 000 (r. 2030).

Proč synodní rada v kooperaci se správní radou PF navrhla právě takové částky? Protože si stanovila dva klíčové cíle a provedla jeden kvalifikovaný odhad:

- Cíl č. 1: Farářské platy budou na úrovni průměrných platů v ČR (v usneseních synodu či v strategickém plánu je to stanoveno jiným vzorcem, ale fakticky to vychází přesně takto).
- Cíl č. 2: V roce 2030 budeme mít z finančních restitučních náhrad naspořeny přibližně 2 miliardy, abychom z jejich výnosů mohli průběžně hradit zhruba čtvrtinu mzdových nákladů za faráře.
- Kvalifikovaný odhad: Při takto navyšovaných odvodech budou po celé církvi ubývat průměrně dva farářské úvazky ročně (aktuálně jich je 200).

Výpočet odvodů pro příslušný rok pak byl už jen otázkou vytvoření velké tabulky, plné složitých matematických propočtů, vč. odhadů výnosů z uložených peněz a započtení odhadované inflace.

První kritická otázka

Tato jednoduchá řada předepsaných deseti čísel v usnesení letošního synodu má potenciál naprosto změnit charakter naší církve. Namísto 250 sborů jich možná budeme mít za deset let jen 150, namísto 200 farářských úvazků třeba

jen 120. V struktuře našich sborů totiž převažují menší sbory a takto stanovené povinné odvody povedou k masivnímu slučování či rušení sborů i farářských úvazků. Jde o něco, co se dá v naší staleté církevní historické paměti srovnat jen s prudkým nárůstem počtu sborů a evangeliků v časech první republiky. Bohužel to ovšem míří přesně opačným směrem.

První kritická otázka, kterou bych rád položil, zní tedy takto: Proč tak zásadní návrh nebyl se zástupci seniorátu (natož sborů) s předstihem konzultován na žádném významnějším setkání? Proč jediná šance se k němu vyjádřit byla otevřena v rámci oficiálních synodních jednání? Proč stejná synodní rada, která trvala a trvá na důkladném předjednání u mnohem méně důležitých rozhodnutí, zde žádnou diskusi nad rámcem nejnnutnějšího neotevřela?

Taková debata by podle odhadu autora zřejmě přinesla širokou shodu u dílčího klíčového cíle č. 1 (výše kazatelských platů), dílčí korekce u cíle č. 2 (celková strategie přechodu na samo-financování) a zcela zásadní korekce u kvalifikovaného odhadu úbytku kazatelských úvazků. Po 12 letech ve funkci pražského seniora bych uměl dost přesně odhadnout, jak se bude vyvíjet počet úvazků při tomto navyšování odvodů. Nikdo se na to ani mě ani jiných seniorů ovšem nezeptal.

Pokud nám ovšem jen farářské úvazky na menších sborech budou ubývat rychleji, než od-

hadla synodní rada (osobně odhaduji úbytek pět až deset ročně, nikoliv dva!), bude to znamenat výrazný odliv kazatelů (a jejich rodin) z farních bytů a přechod do jiných zaměstnání. Paradoxním výsledkem špatně a přísně nastavených parametrů tak může být plný měsíc personálního fondu a prázdné a tiché fary.

Druhá kritická otázka

Přesto vše proběhlo řádně, synod usnesl například, co synodní rada a správní rada PF navrhla. Vedení církve má právo i povinnost činit nepopulární a náročná rozhodnutí, pokud je považuje za nutná či moudrá. Pak se ovšem nabízí druhá kritická otázka:

Proč evidentní nárok, který usnesení synodu klade především na menší a střední sbory, není okamžitě a průběžně doprovázen masivní podporou a povzbuzováním? Proč se faráři, kurátoři a presbyteri našich sborů dozvídají o předepsaných částkách jen z chladné řeči synodních usnesení? Proč členové synodní rady a správní rady PF už dávno nevysvětlují výhody i rizika svého návrhu v pastýřských listech, videích, na farářských poradách ve všech seniorátech? Proč nebyla stejná pozornost jako tabulce příjmů a výdajů PF věnována přípravám revitalizačních plánů pro menší sbory, např. podle ozkoušených vzorů nám blízké holandské reformované církve nebo české Církve bratrské?

Už jen pouhé přehledné vysvětlení principu nově rozrůzněných odvodů a upozornění, že v předepsaných částkách je započtena inflace (takže v současných cenách jsou o více než 100 000 Kč nižší), by mohly mnoha sborům dodat první špetku odvahy a naděje, že přechod na samofinancování zvládnou i s plným farářským úvazkem.

Synodní střípek na závěr

V rámci synodního jednání vystoupil proti návrhu společně s autorem tohoto článku především děčínský farář a senior Ústeckého seniorátu Tomáš Matějovský. Vyjádřil obavy o osud svého církevního kraje i o osud svého sboru, v rámci regionu důležitého. V odpovědi se mu od jedno-

ho z členů synodní rady dostalo upozornění, že při stávajícím počtu salárníků by jako sbor měli přechod na samofinancování zvládnout.

Do jiného světa se tato jistě dobře míněná rada dostane, když se vnoříme do posledních dostupných církevních statistik (za rok 2019): Průměrná výše ročního saláru je v děčínském sboru vyšší než ve sborech kteréhokoli člena synodní rady nebo správní rady PF, v jednom případě téměř dvojnásobně (6300 Kč vs. 3300 Kč). A to srovnáváme sbor v ústeckém regionu s celostátně nejnižšími příjmy mj. i s některými sbory pražskými a brněnskými! A to není všechno: Děčínská evangelická církev má sice nakonec zvládnout zaplatit (nakročeno mají statečně), ale ten bude pravděpodobně nadmíru přetížen starostmi o neobsazené fary a sbory ve svém okolí.

Jako členové širšího vedení církve musíme dohlédnout na to, aby nám vycházely „velké“ propočty. Abychom měli plán přechodu na samofinancování v tabulce s příslušnými koeficienty a vzorci. Stejně důsledně ovšem musíme dbát na to, aby srdce a mysl našich bratří a sester, kteří shodou okolností žijí a pracují v menších sborech, nepropadly malomyslnosti. Abychom na ně nekladli břemena, která sami (přínejmenším zatím) nechceme nést.

*Roman Mazur, farář v Praze 8-Libni a senior
Pražského seniorátu*

Poradní odbor pro práci s dětmi

Synodní rada disponuje mnoha poradními odbory, které se zabývají různou, úzce specializovanou agendou. Protože poradních odborů je velké množství a není jednoduché se v nich zorientovat, připravili jsme cyklus, v jehož rámci se na jednotlivé poradní odbory zaměříme. Oslovili jsme zástupce konkrétního poradního odboru a položili mu následující otázky:

1. Představte prosím krátce váš poradní odbor.
2. Čím se aktuálně zabýváte?
3. Co vás těší, co se vám daří a co vám naopak dělá největší starosti?
4. Jaké impulzy byste chtěli církvi předat do budoucna?

Jako první jsme oslovili Lenku Ridzoňovou, předsedkyni poradního odboru pro práci s dětmi (POD).

LR: Název mluví sám za sebe. Odbor se zabývá tím, co a jak dělat v církvi s dětmi. Cílovými skupinami našeho zájmu jsou děti, pracovníci s dětmi (zvláště učitelé nedělní školy), faráři

předsedkyně Lenka Ridzoňová

(a jejich práce s dětmi) a rodiny. POD se zabývá tím, co těmto skupinám v církvi nabídnout, k čemu přizvat, co doporučit nebo zorganizovat.

Je škoda, že se dětmi v církvi a nedělní školou explicitně nezabývá strategický plán, s učiteli v nedělní škole se nepočítá jako se zásadní součástí. Přitom právě práce s dětmi je v církvi jednou z podstatných oblastí.

Hlavní oblast zájmu PODu jsou děti a nedělní škola; bylo by dobré se více zabývat staršími dětmi, resp. konfirmandy, a nabízet něco více také pro rodiny.

Pravidelná činnost:

- Příprava celocírkevního semináře pro učitele nedělních škol. Koná se vždy první sobotu v listopadu.
- Promýšlení koncepce nedělní školy, příprava materiálů. Příručku pro nedělní (katechetku) má poradní odbor na starost, nicméně na přípravě příručky se podílí mnoho dalších lidí z naší církve.
- Příručky vycházejí v tištěné verzi a jsou také k dispozici na webu: <https://katecheze.evangelnet.cz/>, nevycházejí každý rok nově, ale s odstupem několika let se používají znovu. Nový tříletý cyklus přípravek pro nedělní školu vyjde v září 2022, jednotlivé neděle budou mít témata podle ekumenického lekcionáře.
- Kurz s názvem S dětmi na cestě víry – dvouletý kurz pro pracovníky s dětmi v církvi připravuje naše církev spolu s Evangelickou církví metodistickou. Dosud se konaly celkem tři dvouleté běhy tohoto kurzu.
- Rodinné rekreace, tábory.

Nepravidelně se podaří vedle příručky pro nedělní školu připravit a vydat také knihu. Letos plánujeme vydat knížku na podporu zbožnosti s dětmi doma. Pracovně jí zatím říkáme „modlitební kniha pro děti“. Připravují ji Marta Sedláčková a Radka Včelná.

Jedním z úkolů PODu je promýšlet, jaké je místo dětí v církvi. V mnoha sborech je dětí jen několik nebo tvoří velmi nesourodou skupinu. Nefunguje tam pravidelně nedělní škola, děti přicházejí nepravidelně, chybí kontinuita. Jak mají být na bohoslužbách společně všechny generace? Kdy a jak jinak se jako sbor a církev setkávat?

Podněty pro práci s dětmi najdete na webu: <https://katecheze.evangelnet.cz/>

Členové PODu: Radka Hojková, Stanislava Housková, Filip Halama (tito tři jsou zaměstnanci oddělení výchovy a vzdělávání ČCE), Lenka Ridzoňová (předsedkyně), Romana Kuboňová, Marta Sedláčková, Eliška Sochůrková, Eva Šormová, Radka Včelná a Ondřej Titěra (za SR).

LeR/ARo

POHLEDEM ČLENA

Komise k přípravě rozhovoru s lidmi z LGBTQ+ komunity

Příčí se mi životní postoj, volící jednodušší cestu

Pokud jste sledovali materiály synodu ČCE, mohli jste si všimnout, že v roce 2019 (1. zasedání 35. synodu) usnesením č. 35 byla ustanovena komise, která se má zabývat přípravou na rozhovor s lidmi z LGBTQ+ komunity. Tato komise zároveň pomáhá s počáteční fází shromažďování podkladů pro přípravu stanoviska ČCE k otázce, zda je svazek dvou lidí stejného pohlaví partnerství, anebo by mohl být i manželství. Práce komise probíhá zatím hlavně v obecné rovině rozhovorů o tom, jak vnímání osob s odlišnou sexuální orientací rezonuje v rámci naší církve, popř. jaký je teologický náhled na tuto problematiku. Členy komise jsou faráři, teologové vyučující na ETF UK, zástupci vedení naší církve i laici – členové ČCE. K jednání komise byli přizváni rovněž zástupci LGBT komunity. Složení skupiny umožňuje diverzitu úhlů pohledu i fundovaný přístup k tematice. Komise se schází v průběhu roku několikrát, v současné době hlavně online.

Legislativa ČR ohledně uzavírání sňatků osob stejného pohlaví je zatím ve vývoji (nebo spíše ve fázi dlouhodobé „hibernace“). Přitom, paradoxně,

je ve společnosti obecně toto téma už poměrně otevřeně diskutováno. Různé evropské státy již právní rámec stanovily a také různé církevní denominace v těchto státech zaujaly i vyjádřily svá stanoviska.

Ráda bych vám zde přiblížila vývoj svých osobních postojů za dobu, po kterou jsem členka výše zmíněné komise. Sama jsem uvěřila až jako dospělá, a to v prostředí charizmatického církevního sboru. Nakonec jsem se však stala členkou tradiční církve, protože mi asi osobnostně více vyhovuje strážlivé evangelické prostředí a zbožnost s těsnou vazbou na Bibli. Také se mi líbí otevřenost ČCE a schopnost přijmout do společenství lidi přicházející z nejrůznějších prostředí, s nejrůznějšími životními osudy. Přesto představa vztahu lidí stejného pohlaví pro mě byla hranicí, za kterou jsem nebyla ochotna jít. I členství v komisi jsem přijímala s představou, že jsem z podstaty „konzervativní“, a proto zřejmě budu vyvažovat ty všechny rozevláté liberální názory, se kterými se asi setkám.

Na začátku práce komise jsem tedy uvažovala jinak než nyní – některé postoje jsem si sice zachovala, ale valná většina z nich se změnila. Uvědo- ►

mila jsem si totiž (a možná jsem spíš byla přivedena ke zjištění), že jsme všichni především hříšní ze své podstaty: Kristus zemřel za nás za všechny bez rozdílu. Jsme stvořeni s různými danostmi, ale společné máme to, že se můžeme svobodně rozhodnout, jakou životní cestu zvolíme. Pokud chci se vši vážností následovat Ježíše Krista, rozšiřuji se mi hranice toho, co jsem schopna přijímat bez předsudků, zvyšuje se má míra tolerance. Zjistila jsem, že pro mě už není důležité, jakou má kdo sexuální orientaci, ale jak vážně bere svou cestu k Bohu. Pokud připustím, že nejsem schopna dělat dobré věci jen ze svých sil, pokud přijímám lásku a odpuštění od Boha jako svou jedinou šanci, jak bych potom mohla soudit jiné?

Je pro mě zásadní, aby v prostředí církve nebyly „škatulky“, do kterých se zařazují ti „správní“ a ti „vadní“ (a proto podezřelí). Nelíbí se mi proces stálého posuzování, malicherného lpění na detailech, schovávání za deklarovaný názor většiny. Byla bych šťastná ve společenství, které je schopno přijmout příchodzího, protože se o něj zajímá jako o bližního, o jednotlivce, o člověka... Tak jako Ježíš bral vážně a zajímal se o jednotlivé lidi z nejrůznějšího prostředí, pokud k němu přišli sami za sebe.

V dnešní době mi vadí stádnost názorů – na venek proklamovaná jediná skutečná pravda. Manipulace, krátkozrakost, intolerance – a je jedno, jestli kráčí pod bílou, duhovou, anebo jinak barevnou vlajkou. Příčí se mi životní postoj, který volí jednodušší cestu: Nepřemýšlet a přidat se k těm, co křičí hodně hlasitě a co jsou momentálně „in“ – samostatné uvažování může způsobit změnu, a tudíž nejistotu.

Omlouvám se, pokud jsem se poněkud nechala unést... Chtěla jsem popsat vývoj svých postojů: od

jasně vyhraněných (a pohodlných) k otevřenějším, různorodým, tolerantnějším (ale logicky složitějším na rozvažování). Vadí mi nespravedlnost, posuzování podle účelově zvolených kritérií. Záleží mi na tom, aby prostředí naší církve zůstalo otevřené, tolerantní, a hlavně naplněné duchem Boží lásky.

Komise pro zahájení rozhovoru s LGBTQ+ komunitou

Byla vytvořena na základě usnesení 1. zasedání 35. synodu v roce 2019. Jejím základním úkolem je příprava stanoviska ČCE k otázce, zda je svazek dvou lidí stejného pohlaví partnerství, nebo může být i manželství. „Uvědomujeme si většinou skryvanou přítomnost gayů a leseb v církvi. Vnímáme dluh církve vůči těmto lidem i jejich blízkým. Cítíme potřebu změny, která může začít vzájemným rozhovorem s nimi,“ uvedla komise ve svojí zprávě na loňském zasedání synodu. Komise dosud nedospěla k jasnému stanovisku, zda svazek osob stejného pohlaví může být manželství. V současnosti komise připravuje webinář – online seminář se zástupci církve a LGBT komunity, který by měl přispět k otevřenější diskusi na toto téma.

Členové komise: Daniel Ženatý (předseda), Veronika Dočkalová, Daniel Fojtů, Stanislav Kostiha, Jiří Palán, Petr Pivoňka, Pavel Pokorný, Martin Prudký, Mikuláš Vymětal, Janina Zemanová

Až se bude v budoucnosti otevřeně diskutovat výše zmíněné téma v rámci celé naší církve, moc bych nám přála, aby se tak dělo s tolerancí k názorům druhých a s všeobecnou ochotou respektovat právo na existenci jiného stanoviska než pouze toho, se kterým se ztotožňují. Aby vše probíhalo bez předsudků, s upřímnou snahou přijímat druhé jako své bližní.

Janina Zemanová, ČCE Zlín, redakčně doplněno,

foto: František Plzák

Co s krizí?

Teologická fakulta zve ke studiu

Chcete se naučit zvládat krizové situace? Chcete se naučit pomáhat druhým, aby je zvládali účinně, odpovědně a tvořivě? Dvouleté magisterské studium „Komunitní krizové a pastorační práce – Diakoniky“ na Evangelické teologické fakultě Univerzity Karlovy k tomu nabízí příležitost.

Naše společnost prochází krizí. Epidemie covidu-19 má dominový efekt. Krize nepostihuje jen nemocné, ale i zdravé, naše zdravotnictví, ale i hospodářství, školství, uměleckou sféru, církev... Nějakým způsobem se dotýká každého z nás, našich svobod, možností, stavu naší mysli a u některých i stavu jejich peněženky. S krizí se ovšem nepotýkáme jen v posledním roce. Krize nejrůznějšího druhu doléhají na jednotlivce a rozmanitá společenství i v lepších časech. V krizových situacích vyhasínají lidské životy, dochází ke ztrátám na majetku, objevují se rány na těle i na duši.

Krize nás však nemusí vždy zaskočit, srazit na kolena. Krizí se nemusíme nechat umlčet a ubít. Na krizi se můžeme připravit. Můžeme se učit krizové situace zvládat, a to lépe a účinněji, než jak jsme je zvládali dříve. Můžeme se poučit z minulých zkušeností, učit se jeden od druhého, učit se druhého podržet. Můžeme pojmut krizi jako příležitost – k zastavení a reflexi, ke zlepšení svých krizových plánů, k proměně pohledu na sebe, druhé a okolní svět.

Studijní obor „Komunitní krizová a pastorační práce – Diakonika“ se zaměřuje právě na tyto aspekty našeho života. Již více než deset let učí, jak kvalifikovaně, odpovědně a účinně pomáhat komunitám v krizové situaci, a přitom nezapomínat, že lidé nejsou jen horizontální bytosti, ale také bytosti se spirituálním rozměrem, s přesahem. Lidé s tělem i duší. Lidé, kteří potřebují dostat

nejen materiální a organizační pomoc, ale také slyšet slovo podpory, uznání, útěchy, a především slovo naděje. A nejen slovo. Někdy je třeba vyjádřit sounáležitost a naději jinak – mlčky, stiskem ruky, zapálenou svíčkou...

Tento mnohovrstevný pohled na člověka žijícího ve společenství druhých je při výuce Diakoniky podpořen tím, že se zde studentům současně věnují pedagogové z oblasti sociální práce, sociologie, psychologie a z oblasti teologických disciplín – biblistiky, praktické teologie, etiky, ekumeniky, religionistiky. Studenti se tak seznamují nejen se

základy managementu, krizovým řízením, komunikačními nástroji, hermeneutikou, metodikou výzkumné práce, ale také s teologií služby, se základy biblické a spirituální teologie, s pastoračním doprovázením, teorií rituálů a s praktickým využitím obřadů v životě konkrétních společenství, zejména pak v krizových situacích.

Jelikož krize v běžném životě zasahuje všechny dimenze lidské bytosti – tělesnou, duševní, sociální a duchovní, tak i Diakonika propojuje ve svém studijním kurikulu odpovídající disciplíny různých oborů, aby učila komplexnímu pohledu na člověka ve společnosti a vedla ke spolupráci odborníků ►

různých specializací. Studium, do něhož se pouštějí lidé s rozmanitými vstupními předpoklady, tak ve výsledku nabízí jedinečnou příležitost prohloubit schopnosti reflexe a sebereflexe, učinit pozor-

hodnou zkušenost s druhými i se sebou samým a realizovat další krok ve svém vlastním profesním rozvoji a osobnostním růstu. **Tabita Landová**

garantka programu „Diakonika“ na ETF UK

GENERACE

Vzpomínka k nedožitým 90. narozeninám faráře Josefa Valenty

Rodina, sbor a vnější vztahy

Korínek života Josefa Valenty se započal prvním dnem měsíce února roku 1931 v Jihlávce, patříci do evangelického sboru Horní Dubenky. Rodiče pocházeli z evangelické rodiny, maminka byla původně augsburského a tatínek zase helvetského vyznání.

Je pozoruhodné, že už od velmi raného věku nastávaly časté změny domovů a přechodných bydlišť. Už v roce 1932 se rodina stěhuje do Klobouk u Brna, kde otec Alois Valenta po dokončení Biblické misijní školy dostává u faráře Odstrčila místo diákona. O dva roky později se přesídlují do jihočeského Valtína, kam je otec povolán jako evangelický kazatel. Odtud, jako šestiletý, Josef denně chodíval čtyři kilometry pěšky do české mateřské školky, aby tato školka vůbec mohla existovat.

Obecnou školu navštěvoval po celých pět let v místě bydliště, další ročníky však absolvoval už v Kunžaku. Školu mohl ukončit až v červenci 1945, neboť se předtím kvůli válečným událostem půl roku neučil.

V oktávě gymnázia uvažoval pokračovat ve studiu, a sice historie a zeměpisu na filosofické fakultě. Poněvadž však právě ona prodělávala ideologickou marxistickou proměnu nejvíce ze všech vysokých škol, zvolil teologii, bezpochyby ovlivněn rodinnou výchovou, i přes přátelská varování, že církev bude do několika let zlikvidována.

Tehdy, v roce 1950, byl o studium na teologické fakultě mimořádný zájem, bylo velmi obtížné se

tam dostat. V průběhu studia na Josefa Valentu nejvíce zapůsobil J. B. Souček. Rád také vzpomínal na tehdejšího docenta J. M. Lochmana. A získal zde své nejlepší přátele, kolegy Daniela Henycha a Jana Duse.

Až teprve půl roku po ukončení fakulty, po četných intervencích, dostal státní souhlas k nástupu na sbor v Ústí nad Labem-Trmicích jako vikář. To bylo 1. dubna 1955.

Po třech měsících služby ve sboru se dvěma kazatelskými stanicemi uzavírá Josef v létě 1955 sňatek s Alenou Fleischerovou z Brna, kterou poznal v Praze při studiu bohosloví. V následujícím roce se jim narodila první dcera Miriam.

V roce 1958 přišlo farářské místo v Králíkách, samém cípu severovýchodních Čech, opět v pohraničí, na pomezí dvou krajů, Východočeského a Severomoravského. V sídle sboru a dvou kazatelských stanicích s roční administrací Letohradu bylo tolik práce, že se k rodině, tehdy už se dvěma dětmi (narodila se druhá dcera Rut), často vracel až v pozdních večerních hodinách. Přesto na práci hlavně v kazatelské stanici Písařově do konce svého života velmi rád vzpomínal. Zde také vykonal své poslední bohoslužby v srpnu 2017.

Jelikož církevní tajemník usiloval o zrušení místa v králíckém sboru, 32letý farář s rodinou se takřka z donucení stěhuje do sboru v Bučině u Vysokého Mýta. Zde na svět přichází třetí dcera Lia a napřesrok ještě syn Dan. Mladý farář tady,

v tolerančním sboru, konečně prožívá z vůle Boží mnohá naplnění, uspokojení a uznání. I finanční situace se zlepšila natolik, že manželka mohla být se všemi dětmi osm let doma.

V roce 1972 oslovil senior Brněnského seniorátu M. Nagy faráře Valentu, zda by nechtěl sloužit v některém z uprázdněných sborů. A tak rodina přijala výzvu staršovstva ze Svitav a po vykonání bohoslužeb a prohlídce sborové budovy se rozhodla převzít sbor i s kazatelskou stanicí po jeho prvním faráři Lovečkovi, který zde působil 25 let. Volba synodní radou byla potvrzena v srpnu 1972, instalace se konala o měsíc později. Bohoslužebná síň a přilehlá hala byly přeplněny.

Jako jednu z hlavních činností své služby viděl Josef v pastoračních návštěvách, na které chodil s oblibou, zejména ke starší generaci, k nemocným a osamoceným. Uměl pozorně naslouchat. Pečlivě si vedl evidenci, aby na nikoho nezapomněl. Velmi dobře si pamatoval nejrůznější rodinné vazby a jejich příběhy. Obtížná práce ale byla s výukou dětí na školách. Ve Svitavách výuka nebyla možná, pouze občas na vesnicích. Do jisté míry prožíval farář radost z mládeže, která se někdy více, někdy méně početně na faře scházela.

Bratrské vztahy s představiteli místních církví vyústily v uspořádání lednových aliančních ekumenických modlitebních setkání a umožnily také, že se v naší modlitebně scházela i Církev bratrská a Církev československá husitská.

V r. 1995 se v katolickém kostele dokonce uskutečnily ekumenické bohoslužby k 50. výročí konce 2. světové války.

Farář svitavského sboru se angažoval i v práci seniorátní, a to jako konsenior, předseda Jernýmovy jednoty, člen evangelizačního odboru a odboru pro přípravu pastorálních konferencí.

Také vedl čilý korespondenční a osobní styk s některými kolegy v obou tehdejších německých republikách, Švýcarsku, Francii i Maďarsku, po roce 1989 též s vídeňským seniorem. A od roku 1991 až do konce století měl náš sbor, právě díky našemu bratru faráři Valentovi, velmi vřelé styky s partnerským holandským sborem ve Weesp.

Josef Valenta byl člověk nesmírně důsledný a pracovitý, farář, který poctivě zkoumal a hlásal zvěst z biblických knih a přísně stál za reformací. Patřil ještě ke generaci farářů, kteří si zakládali na důstojnosti, a tudíž se nechali oslovovat „pane faráři“ nebo „bratře faráři“, nikoli jménem. Díky jeho iniciativě se sborové budovy ve Svitavách a Radiměři kompletně zrekonstruovaly, včetně fasád.

Bratr farář Valenta prožil ve svitavském evangelickém sboru svých posledních 26 let aktivního života. Do důchodu odešel v 66 letech, avšak i poté byl po určitou dobu člen staršovstva a vypomáhal při nedělních bohoslužbách i v jiných sborech. Ještě ve svých 76 letech rok pracoval, když náš sbor nebyl obsazen.

V pozdějších letech života prodělal několik závažných lékařských zákroků a nemocí, se kterými se ale pokaždé vyrovnal. Dlouho se udržoval duševně čilý, zajímal se o dění v církvi, ve sboru i ve městě. Překládal z němčiny a napsal i několik článků do Kostnických jisker. Téměř až do své smrti statečně usiloval být co nejsamostatnější.

Všemohoucí Bůh v loňském roce v lednu k sobě povolal nejprve Josefovou manželku Alenu a o dva měsíce později i jeho samotného. Tiše a svděčností vzpomínáme, myslíce přitom na jedno z jeho kréd: „Já a můj dům budeme sloužit Hospodinu.“

Jménem staršovstva ČCE ve Svitavách

Josef Bodeček, některé pasáže doplnila dcera

Míriam Vávrová.

TECHNOLOGIE

Jak pomáhá Lifetool

Ovládat počítač lze i nohou

Od jednadvaceti let Stephenu Hawkingovi tělo postupně vypovídalo službu. Nakonec nebyl schopen ovládat svaly ani tak, aby mohl mluvit. Přesto až do konce svého dlouhého života zůstal nejen špičkovým vědcem, ale i světovou celebritou. Přednášel na konferencích, zahrál si dokonce i v několika seriálech. Mluvil za něj počítač, kterému dával pokyny ze svého invalidního vozíku. Příklad světoznámého fyzika a astronoma ukazuje, jak moc mohou handicapovaným lidem prospívat informační technologie. A dobrá zpráva je, že jsou stále levnější a dostupnější. Více jsme o tom mluvili s Rostislavem Jakoubkem, který v Diakonii vede službu zvanou *Lifetool*.

Když je někdo ochrnutý na celé tělo, jak mu můžete pomoci?

Přijedeme za ním se zásobou našich pomůcek, říká se jim asistivní technologie. I člověk ochrnutý na celé tělo má stále nějaké možnosti. Třeba dokáže hýbat palcem, i toho lze se zapojením technologií využít. Nebo hýbe jenom očima. To bývá případ amyotrofické laterální sklerózy, velmi zákeřné nemoci s rychlým postupem. Člověk v relativně krátkém čase skončí upoután na lůžko, jakoby vězeň vlastního těla. Existuje ale takový panel, který se napojí na počítač a umí snímat pohyby zorníček. A přes to lze ovládat počítač. Takže můžete napsat, co potřebujete. Můžete psát maily, posílat esemes-

ky, komunikovat na sociálních sítích. Když se něco takového povede, člověk se stane soběstačnejším a je to pro něj ohromný krok kupředu – a pro nás ostatně taky.

I vy se asi máte stále co učit?

Samozřejmě. Technologie se neustále vyvíjejí; a já se setkávám s tou jejich lepší stránkou. Lidem, se kterými mám co do činění, umožňují nejen lépe žít, ale třeba se i zapojit do pracovního procesu. A to vnímám jako nesmírně důležitou věc. Měli jsme jednoho klienta, který se hlásil do grafické firmy, ale narážel na velký problém. Na počítači nemohl zmáčknout klávesu shift, měl ochrnutou levou ruku. Tak jsme mu tu klávesu napojili zvlášť, jako velkou plochu, do které se svou ochrnutou rukou snadno strefil. Práci získal, v grafické firmě pracuje pořád. I když dnes už si to tlačítko přesunul tak, aby je mohl ovládat nohou. Je to jednoduchá pomůcka, technologicky vůbec nic složitého. Přesto může zásadně pomoci.

Setkáváte se i s rodinami klientů?

Ano. Všechna naše práce se odehrává v domácím prostředí klientů.

Kam až jste ochotni za nimi dorazit?

Klidně z Prahy do Zlína. Působíme v celé České republice, nevybíráme si.

Máte ve svém oboru nějakou konkurenci?

Nemám úplný přehled, ale zdá se mi, že v rámci naší země jsme unikátní. Technologické pomůc-

ky si v Česku můžete koupit nebo za poplatek zapůjčit. My je ale půjčujeme bezplatně, pomůžeme je nainstalovat a umožníme člověku, aby si

Rostislav Jakoubek

je ozkoušel, vybral si to, co mu nejvíc vyhovuje. Když zjistí, že to není ono, což se stává, může zkoušet dál. A teprve, když si je jist, koupí si tu věc natrvalo.

Pracujete také se seniory?

Je běžné, že vnuk umí telefon ovládat suverénněji než děda. Senioři pak mívají pocit, že nejsou schopni držet s dobou krok. Odevzdají se tomu, že doba je rychlá, že nestíhají, a bývají z toho frustrováni. A my jim ten telefon nebo tablet půjčíme a ukážeme jim, jak to funguje. Kde se co zapíná, jak se dostat na internet, jak si stáhnout užitečné aplikace, kde si přečíst seriózní zpravodajství. Po nějakých deseti lekcích ti lidé odcházejí a jsou úplně jiní. Mají radost, že se svým vnukům v něčem vyrovnali, že s nimi můžou skypovat nebo posílat fotky. Samozřejmě s nimi také probíráme internetovou bezpečnost – co jsou to viry, spamy. S tím mívají bohaté zkušenosti.

Jak vy jste se dostal do Diakonie?

Prošel jsem předtím jinými sociálními službami a přemýšlel jsem, jak by se daly s těmi informačními technologiemi propojit. Pak jsem zjistil, že v Diakonii to už dělají, a to mě nadchlo – technologie, které člověku pomáhají překonat bariéry handicapu. Když se teď za svým šestiletým pū-

sobením v Diakonii ohlídám, překvapuje mě, jak profesionálně fungující organizace to vlastně je.

Potkávají vás při práci také nějaké těžké momenty?

Mezi kolegy ne. Dostal jsem se do výtečného týmu. Náročné ale bývá setkat se s osudy některých klientů. Může to být mladý člověk, má mladou rodinu, měl nadějnou kariéru – a na jednou kvůli těžké nemoci všechno ztrácí. Taková setkání mě zasáhnou. Ale musím se s tím srovnat, pomoc tomu člověku je důležitější než moje pocity.

Proč se vlastně sociální práci věnuje tak málo mladých mužů?

Asi mezi nimi pořád převládá klišé, že to není dost prestižní. Ale znám kolegy, co dělají sociální práci s přesahem do psychoterapie nebo pracují s lidmi s autismem a tam je důležitá také fyzická

kondice. Takže bych řekl, že těch mužů spíš přichází víc. Sociální práci se i vzhledem k stárnutí populace předpovídá velký „boom“, muži si v ní ovšem budou muset najít svá témata.

Kde vlastně Lifetool vznikl?

Rozvinul se v Rakousku. Mají vlastní vývojářské centrum, vyvinuli třeba počítačovou myš, která se ovládá pusou. Díky ní jeden náš klient, který se trvale zranil při skákání na kole, dělá diskžokeje. S Rakouskem intenzivně spolupracujeme, protože oni jsou ve vývoji různých pomůcek neskutečně daleko.

Adam Šůra

Role a způsob práce nové synodní rady: laskavý průvodce cestou změn

aneb jak by mohl vypadat program nové synodní rady. Díl první

Seriál článků v loňském roce vycházel z poznání, že se jako společenství ČCE musíme znovu vydat na cestu. Potřebujeme hledat nové, živé formy zbožnosti, odpovídající našim dnešním potřebám, i účinný způsob, jak se otevřít okolnímu světu. Nechceme, aby se naše úctyhodná tradice stala krunýřem, který nás bude víc a víc od okolního světa oddělovat a ve kterém nakonec postupně vymřeme. To vše znamená změnu zaběhnutých zvyků a stereotypů. V jednotlivých člancích jsme se zamýšleli nad různými aspekty takové změny. Využívali jsme zkušenosti jiných organizací, ale brali jsme ohled na to, jak by tyto zkušenosti mohly být použitelné pro nás.

Cílem mého psaní bylo vytvářet společné chápání vize pro naši církev i toho, co je pro její uskutečnění podstatné. Nechtěl jsem sestavovat nějaký konkrétní plán nebo program, jak ji uskutečnit. Tuto otázku jsem ale několikrát dostal – „Co bychom měli jako církev dělat? Jak na to?“

Za několik měsíců se ujme své role nová synodní rada. Máme právo od našeho nového vedení očekávat jasnou odpověď na otázku, co zamýšlí dělat. A protože se volí každý člen synodní rady samostatně, je důležité, aby každý kandidát předem formuloval svoji vizi a také plán, jak ji uskutečnit. To nám (prostřednictvím synodálů, kteří členy synodní rady volí) umožní vybrat kandidáty, kteří budou čitelní z pohledu toho, kam a jak by chtěli naši církev vést. Už si nemůžeme dovolit vybírat pouze podle toho, jestli je daný kandidát charakterní člověk. To jsou (díky Bohu!) zpravidla všichni. Protože u nás dosud nebylo zvykem, aby kandidáti do synodní rady předkládali své programy, napadlo mě, že by

mohlo být užitečné jako příklad takový program nastínit. Svoji vizi jsem myslím již dostatečně popsal dříve, zaměřím se proto pouze na plán, jak ji uskutečnit. Doufám, že tím zároveň splatím dluh tazatelům, kteří mi podobnou otázku pokládali.

Kromě otázek, kterých jsme se již dotkli v loňském roce, budou v příštích letech důležitá ještě některá další témata, která s vizí církve přímo nesouvisí, ale kvůli jejich významu je nutné do plánu zahrnout. Když jsem se snažil vybrat omezený počet nejdůležitějších bodů, dospěl jsem k následujícím čtyřem: 1) podpora sborů a společenství, 2) péče o faráře, 3) fungující ústředí, 4) zvládnout velké investice. Posledním dvěma jmenovaným jsme se zatím nevěnovali. Proto jsem u nich považoval za nutné vysvětlit, proč je považuji za důležité; dostaneme se k nim v březnovém pokračování tohoto článku. Osobně ale považuji za zásadní první dva body.

1. Podpora sborů a společenství

Zde vnímám dvě linie – první se týká organizačních a finančních záležitostí a druhá rozvoje a růstu.

Ve většině seniorátů již různým způsobem probíhají diskuse o tom, jak se jednotlivé sbory budou schopny vyrovnat s růstem odvodů do personálního fondu, a o různých variantách jejich spolupráce a spojování. Výsledek tohoto procesu umožní vytvořit si představu, jak by se v příštích 10 až 15 letech mohla změnit „mapa ČCE“ – tj. počet sborů, jejich rozmístění i počet farářských úvazků. Reálným termínem pro dokončení tohoto procesu by mohl být rok 2022. Spolu s ním by měla proběhnout analýza toho, jak se osvědčují nástroje

finanční podpory slabších sborů. Je jich více, ale nejdůležitější je „poměrná“ složka odvodů do PF, která poskytuje trvalou finanční úlevu. Zatím ale není zřejmé, jak se osvědčuje ani jak ji nastavit v budoucnosti, až odvody do PF budou 2–3 krát vyšší než dnes. Tuto analýzu je možné provést během několika měsíců. Péči o slabší sbory je ale třeba se věnovat trvale.

Rozvoj a růst sborů je téma daleko složitější. Zde považuji za nejdůležitější vytvořit funkční mechanismus, který by zprostředkoval živé zkušenosti (hlavně s novými způsoby zbožnosti i s otevíráním vnějšímu světu) z jiných sborů nebo církví a který by podporoval jejich použití v našich sborech a vyhodnocoval jejich užitek. Představuji si, že by mohl být tvořen jedním člověkem na ústředí, jednoduchou databází nebo sdílenou informační platformou a hlavně přímými osobními či online setkáváními. Nejdůležitější je zde získat zapáleného člověka, který by takový projekt vzal za své splným pochopením i nasazením. Během prvního roku jeho práce by mělo dojít k navázání potřebných kontaktů, k vytvoření první verze databáze a mělo by se uskutečnit první kolo „nabídky“ jejího obsahu zájemcům. V dalších letech by se pak tento systém postupně zdokonaloval.

Jednoduchým nástrojem, ve kterém mohou „krystalizovat“ snahy sborů v obou výše naznačených liniích, se mohou stát plány rozvoje sborů, jejichž tvorbu synodní rada na konci loňského roku iniciovala. Musíme se naučit, jak je vytvořit a pracovat s nimi, aby byly užitečnou pomůckou a „katalyzátorem“ našich myšlenek, a ne administrativní přítěží.

2. Péče o faráře

Zde by měla nejdříve proběhnout inventarizace různých nástrojů na podporu farářů a jejich rozvoje (intervize, vzdělávání, odměňování apod. – je zde na co navazovat!). Na tomto základě by pak mohl vzniknout návrh, co z dalších nástrojů, které personalisté obvykle používají pro rozvoj kvalifikovaných zaměstnanců, by mohlo mít pro naše faráře smysl a v jaké podobě. Výběr nástrojů a jejich adaptace na naše podmínky by musely být provedeny velmi citlivě, v této oblasti je totiž velmi snadné natropit více škody než užitku. Koncepce péče o faráře by měla být hotová do dvou let, ale první nástroje by se mohly začít zkoušet („pilotovat“) i dříve.

Dokončení tohoto článku bude v březnovém čísle.

Petr Štulc, presbyter sboru Praha-Jarov

RECENZE

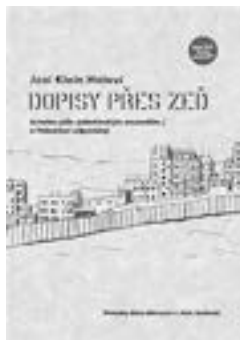
Najít společný příběh

Izraelsko-palestinský konflikt patří v dnešním světě k těm nejdéle trvajícím, nejbolestivějším a také nejsložitějším. Kniha americko-izraelského novináře a spisovatele Josi Kleina Haleviho ovšem od čtenáře žádné hluboké znalosti této problematiky nevyžaduje, spíše ho do ní poutavým způsobem uvádí. Především je ale fascinujícím dokladem upřímného a přímo vášnivého úsilí přispět alespoň malým dílem ke zboření zdi, která mezi oběma blízkovýchodními národy vyrostla nejen v betonové podobě,

ale hlavně v srdcích lidí, žijících vedle sebe, ale ne spolu.

Výchozí situace, kterou autor na základě četných historických exkurzů i vlastních zkušeností plasticky vykresluje, se přitom zdá být naprosto bezvýchodná. Oba národy hájí své verze dějinných událostí, částečně jistě pokrivené politikou propagandou, která si historická fakta umí přitesat ke svým potřebám. Živé vzpomínky na minulé křivdy a nespravedlnosti najdeme na obou stranách. A ani současnost není nijak povzbudivá: Palestinci se ►

cítí být vyháněni a utlačováni izraelskými okupanty, Izraelci zase trvale ohroženi nepřátelským okolím, které jim chce sebrat jejich těžce získanou suverenitu. Postoje a argumenty jsou hluboce zakořeněny a vypadají zdánlivě neprůstřelně (vojenský výraz v tomto případě není jen metafora). Tu a tam se sice objeví nesmělý pokus o vzájemné porozumění, avšak pokojné spolužití zůstává pouhým snem.

Co s tímto bludným kruhem dělat? Halevi se rozhodl z něj vykročit pomocí deseti dopisů, adresovaných fiktivnímu sousedovi za izraelsko-palestinskou zdi, kterou má kousek od své pracovny v Jeruzalémě. V naději, že se na druhé straně zdi najde vnímavý čtenář, pro kterého tyto úvahy nebudou jen další municí pro souboj, ale podnětem k vzájemnému naslouchání.

To pro Haleviho znamená dvojí. Nejprve co možná nejdůkladněji poznat svého souseda a jeho duchovní svět, rozkrýt, jaké pohnutky ho vedou k nepřátelství, vydat se po stopách jeho příběhu. Autor ke svému palestinskému čtenáři přistupuje s úctou a empatií a snaží se odložit své vlastní předsudky a zkratkovité myšlení. Vnímá ho jako bližního, nikoli jako protivníka. Připouští, že palestinská perspektiva není scestná, ale má své oprávnění. Tím druhým krokem je pak relativizace dosavadního pohledu na sebe sama. Halevi si výčitky svého souseda nechává líbit, poctivě pojmenovává provinění svého národa, nic si neomlouvá ani neusnadňuje.

To vše je ale s ohledem na možné narovnání vzájemných vztahů podmínka nutná, nikoli však postačující. Při četbě nás několikrát napadne, že všechna snaha končí jen smutným konstatová-

ním, dnes ale velmi oblíbeným, že každý z nás má svou vlastní pravdu, žádné sladění protichůdných zájmů není na dohled, a proto se musíme spokojit jen s chladnou tolerancí. Je ale možné na takovém půdorysu budovat dobré sousedské vztahy? Halevi usiluje o něco víc: O nalezení společného příběhu, který by oba dva dílčí příběhy dokázal propojit. Jedině tak je možné vzájemné odcizení překonat. Jeho dopisy proto nejsou jen výborná nábožensko-historicko-politická analýza, ale také osobní vyznání, plné emocí. Jde s kůží na trh, odkrývá svá bolavá místa, svou zranitelnost – a totéž očekává od svého souseda.

Na rovině praktické politiky se autor kloní k rozdělení země na dva státy. Za předpokladu, že Izraelci i Palestinci uznají právo druhé strany na vlastní svrchovanost, se ostatně jiná schůdná cesta nenabízí. Halevi ovšem dobře ví, že takovéto řešení vyžaduje od obou národů velké ústupky, ne-li oběti. Stejně tak je mu jasné, že pouhé nakreslení hranic a vyhlášení dvou samostatných státních útvarů nestačí. Bez společného étosu to bude jen drastický chirurgický řez, ale ke skutečnému uzdravení nepovede.

Haleviho dopisy nezustaly bez vstřícné odezvy. Už tuto samotnou skutečnost smíme pokládat za významný úspěch jeho počínu. U svých palestinských sousedů samozřejmě nesklidil jen potlesk. Ve dvanácti dopisech, jež jsou v knize také uveřejněny, vyjadřují jejich autoři také neshlas, upozorňují na věcné chyby ve výkladech, a dokonce strhávají zbytky ideologických šupin z jeho očí. Současně ale přiznávají, že Haleviho otevřené srdce změnilo jejich pohled na izraelskou identitu a posílilo jejich touhu po smíření. Rozhovor byl každopádně zahájen, třebaže se prozatím omezuje jen na malou skupinu těch, kdo mají odvahu do něj vstoupit, a tím podstoupit nelehkou sebereflexi, jaká se Halevimu ukázkovým způsobem zdařila.

Haleviho kniha svým významem dalece překračuje blízkovýchodní oblast – už jen proto, že jakýkoli lokální konflikt má v dnešní době celosvětové dopady. Především ale v současném rozděleném světě znamená svědectví o tom, že všelijaké zdi

mezi námi nemusejí mít poslední slovo. Přál bych si, aby Halevi získal následovníky, kteří se všeobecné polarizaci ve společnosti vzeprou a dokážou, že to jde jinak. Existují třeba obdobné dopisy příznivce prezidenta Trumpa bidenovcům? Snaží se takto v Británii nějaký odpůrce brexitu oslovit jeho stoupence? Proč někdo, kdo kvůli epidemii přišel o živobytí a spadl do dluhů, není schopen napsat v Haleviho stylu člověku, kterému tatáž epidemie vzala někoho blízkého? Proč v naší církvi napří-

klad žádný obhájce stejnopohlavního partnerství není schopen lépe porozumět myšlení a cítění těch, kdo praktikovanou homosexualitu pokládají za hřích? Izraelský spisovatel, který miluje svůj národ a svou zemi, ale současně byl také schopen překročit svůj vlastní stín, nás všechny zve do školy pravého dialogu. **Ondřej Kolář**

Josi Klein Halevi: Dopisy přes zed'. Izraelec píše palestinským sousedům a Palestinci odpovídají.

Praha, Akropolis 2020, 184 s.

EVANGELICKÉ KOSTELY

Ústí, opomíjené krajské město se šikmou věží a červeným kostelem

Kdo by chtěl bydlet v Ústí nad Labem, v městě s pověstí špinavé severočeské metropole s problémovým obyvatelstvem? Ústí, až do konce války převážně německý Aussig, nemělo jistě jednoduchý osud a proměna obyvatelstva se na něm podepsala stejně jako exhalace z místních chemických továren a nedalekých uhelných elektráren. Pogrom na německé obyvatelstvo na mostě přes Labe a v jeho okolí nebo vychýlení věže katolického kostela po spojeneckém bombardování jako by nadlouho předznamenalo život města tak trochu na „šikmé ploše“. Bohatství místních podnikatelů dnes často připomínají již jen opuštěné krásné vily, zapsané v katalogu portálu prazdnedomy.cz. Také život českého evangelického sboru nebyl a stále není jednoduchý, jak nedávno popsal pro Českého bratra jeho nový mladý farář Tomáš Jun (ČB 9/2019).

Mnohé se ale mění k lepšímu, komíny továren musí splnit přísné emisní limity, město je výborně dopravně dostupné a údolí Labe, na jehož svazích se Ústí rozkládá, volně přechází do krásné přírody Českého středohoří a Krušných hor. Toto sepětí s přírodou jsem si uvědo-

moval při sestupu z hor do města od německé hranice v krásně zasněžené krajině, tenkrát spolu s účastníky mírového pochodu pro Aleppu, ke kterému jsem se na několik dní připojil

v lednu roku 2017. Byla to odvážná záležitost, kterou je třeba připomenout, přestože na první pohled neznamenal úspěch a válka v Sýrii ►

trvá ještě dnes. Řada účastníků pochodu tehdy došla z Berlína až k řeckému moři a přeplavila se i na „uprchlický“ ostrov Lesbos a nakonec až do Libanonu. Jejich putování jsem tehdy evidoval pro magazín Christnet.eu. Při průchodu přes naši republiku je podpořila i řada místních evangelických sborů a v Praze je při vzpomínce u památníku Jana Palacha přišel podpořit i člen synodní rady Pavel Pokorný.

V Ústí jsme unaveni končili putování cestou kolem nekonečné zdi ošklivé továrny do místa noclehu ve čtvrti s řadou vybydlených domů a nepořádkem v okolí. Pro křesťanskou komunitu to je ale jistě příležitost pro misii a diakonii. Sbor již s pomocí celé církve podporuje děti z chudších rodin pomocí vánoční sbírky Krabice od bot nebo přípravou a rozdáváním jídla a evangelici chtějí v této oblasti působit i nadále a přebudovat na středisko Diakonie opuštěný kostel v Trmicích, malém městě v těsném sousedství Ústí. O tom bude pojednávat samostatný článek. Dnes se podíváme na dvě stavby, které používají evangelici přímo v Ústí; evangelickou faru v krásné secesní vile se zimní modlitebnou, která prochází rozsáhlou modernizací, jak popsal Tomáš Jun, a nedaleký kostel apoštola Pavla. Ten český sbor převzal po vysídlené německé komunitě a dnes jej vlastní rovným dílem spolu s místní obcí Církve československé husitské.

Spolupráce obou společenství při využívání kostela není ideální. Což je trochu škoda, když je křesťanů ve stotisícovém městě jen hrstka a jsou známy i pozitivnější příklady, například v mém sboru v Novém Boru máme se spoluprací s husitskou obcí zkušenosti dobré (viz ČB 5/2018).

Hrstku křesťanů užívající velký kostel mohou ubíjet starosti o jeho údržbu. Přeci jen byl stavěn pro mnohem větší německé společenství. Základní kámen byl položen v září 1904 a samotná výstavba probíhala do roku 1906, kdy byl kostel dokončen. Postaven byl v tehdy nejluxusnější ústecké ulici dle plánů lipského architekta Julia Zeissiga v novorománském slohu se secesními prvky. Stavbu financovaly rodiny místních podnikatelů, které se do Ústí v 19. století přestěhovaly z protestantských oblastí Německa. Při stavbě kostela byla použita progresivní technologie v podobě částečně předpjatých železobetonových příhradových nosníků. Tyto nosníky se již v té době používaly pro stavbu železničních mostů, ale zde byly vůbec poprvé použity pro klenby. Kostel je jednoduchá stavba s polokruhovou apsidou a vysokou věží. Interiéru vévodí socha žehnajícího Krista z mramoru, z kterého je také oltář. Stavba vyniká cihlově

červenou fasádou, kvůli níž se kostelu apoštola Pavla začalo lidově říkat „červený kostel“. Navzdory všeobecně rozšířené domněnce však budova není z cihel, ale z betonu, na zdech jsou pouze nalepeny červené kachlíky, cihly imitující.

Při bombardování ke sklonku druhé světové války přišel kostel o všechna původní okna, jež zdobily výjevy ze života Ježíše Krista a apoštolů Petra a Pavla. Po válce byly všechny německé

nápisy zabroušeny či zabíleny, a tak začíná česká kostelní historie. Doufejme, že budoucnost podporovaného sboru přinese nové oživení křesťanského i komunitního života krajského města na Labi a jednou bude ústecký „červeňák“

stejně známý jako ten v Brně. Co se děje ve sboru již dnes, můžete sledovat na stránkách www.evangelicivusti.cz.

Jan Kirschner, stavební inženýr
a šéfredaktor časopisu *Christnet*

POSLEDNÍ SLOVO

Generace v církvi

Jestli to vůbec má cenu pro těch pár babiček,“ říká se občas, když se řeší, zda investovat do malého společenství, kde věkový průměr není úplně nízký. „Za pár let už tu nikdo nebude,“ dodá někdy někdo, ale možná byste se divili, možná tohle společenství vydrží víc, než byste čekali, a důležité přitom budou právě babičky. Babičky mají pro lidský vývoj nezastupitelnou roli (upozorňuje třeba Fr. Koukolík). Nová mláďata na svět nepřivedou, ale těm, která už tu jsou, poskytují něco, co jiné generace ne: vyprávění o starých časech, o tom, jak to bylo, a o tom, co prožívaly a jak si poradily... Mají na starosti láskyplné předávání tradice (dědečkové taky, ale ti krom toho asi zrovna sledují a komentují nějaké světodějné události a nemají na vás tolik času, ale když si je odchytnete, může to být fajn). U babiček se mladá generace někdy obává, že se nesmíří s novinkami. Omyl, babičky bývají mnohem tolerantnější než generace jejich dětí. Zatuhlé či zapšklé exempláře se samozřejmě najdou také, ale to – předpokládám – nepřišlo až s věkem.

Pak jsou tu lidé v produktivním věku: Ti by měli sbor táhnout (nejen finančně) a taky to mnohdy dělají. Bývají poněkud vyčerpaní z práce, mají se co ohánět, aby zajistili to nezbytné; nestíhají všechno, co by od nich potřebovala a chtěla starší generace, tu mladou taky úplně nezvládnou – když přijde něco jako online výuka potomků, je to tak na mokrý hadr na hlavu. Na to, kolik toho mají na hrbu a kolik stresů musejí zahánět, jsou vlastně překvapivě obětaví i výkonní, všimli jste si?

Mládež je nenapravitelně zkažená a přivede svět do záhuby – to se říká už dlouho, poprvé snad před

čtyřmi nebo kolika tisíci lety na jakési tabulce. Patří to k folklóru dříve narozených a o mnoho větší váhu než folklór to nemá. Je fakt, že si dnešní mladí neváží leccího z toho, čeho si vážíme my starší: Možná je to chyba, ale možná je to dobře, jak v čem. Říká se taky, že je mládež nadějná budoucnost lidstva, ale s tím taky opatrně – že má někdo nemnoho roků, to opravdu není kvalita, která by stála za řeč. Dnešní mládež a dvacátníci musí řešit jiné potíže, než řešila

moje generace (třeba v politice, ale nejen) a připadají mi v leckterých otázkách opravdu o dost odpovědnější a citlivější, než jsme byli my. Ne všichni, ale zrovna v církvi jich je dost. Klima, sociální rozdíly, práva menšin a tak dál: držíme téhle generaci palce, přátelé.

A pak jsou v církvi děti. Roztomilé, naivní, bezprostřední. Že dělají kravál? Už žalmista si všiml, co hluku nadělá člověk, ten vánek pouhý. Občas vám – i co víry se týče – položí otázky, na které nemáte jednoduchou odpověď, a přinutí vás o tom přemýšlet (jen houšť a větší kapky). A když vycítí, že vám na víře hodně záleží, co víc si přát?

Pokud se tihle všichni ve sboru sejdou, dobře tak. A pokud někdo chybí, zkusme s tím něco dělat. A hlavně spolu otevřeně mluvit.

Jan Keřkovský, foto: ARO

Staňte se solí, solí země...

Foto: František Plzák

Evangelický měsíčník

ČESKÝ BRATR

vydává Českobratrská církev evangelická

REDAKČNÍ RADA

šéfredaktorka: Adéla Rozbořilová
redaktorka: Jana Plíšková
členové: Jiří Hoblík, Jiří Hofman,
Jana Hofmanová, Ondřej Kolář,
Tomáš Pavelka, Jaroslav Pechar,
Lenka Ridzoňová, Adam Šůra

NA OBÁLCE

Foto: Ben Skála

REDAKČNÍ UZÁVĚRKA

břežnového čísla 3/2021
je 21. 2. 2021.

DISTRIBUCE PRO

ZRAKOVĚ POSTIŽENÉ
elektronicky a ve zvukové
podobě: Diakonie ČCE,
Klimentská 18, 110 05
Praha 1, tel.: 222 316 306,
732 324 956
e-mail: szp@diakonie.cz

TISKNE

OPUS v.d.i.
Janáčkovo nábřeží 1075/27
150 00 Praha 5

ČASOPIS

(ev. č. MK ČR E810), vychází 12x
ročně, jednotlivá čísla 30 Kč
roční předplatné 350 Kč
do zahraničí 900 Kč
sponzorské 600 Kč
Informace o předplatném podá,
objednávky rozšiřuje
(i do zahraničí) redakce.

ADRESA REDAKCE

Jungmannova 9, p. p. 466,
111 21 Praha 1,
tel.: 224 999 236,
e-mail: ceskybratr@e-cirkev.cz,
Facebook: Český bratr,
instagram.com/ceskybratr
www.e-cirkev.cz
/ Co děláme / Média /
Církevní tisk / Český bratr

www.ceskybratr.cz

- listovací aplikace
- audioverze
- řazení podle rubrik
- odkazy na jednotlivé příspěvky

ISSN 1211-6793

V roce 2021 se Český bratr věnuje tématu církevního společenství.

NYNÍ V PRODEJI

WWW.BIBLION.CZ

**POJĎTE
STUDOVAT**

SOCIÁLNÍ PRÁCI

na ETF UK obor Sociální a pastorační práce

**PŘIHLÁŠKY
můžete podat**

do 31. března 2021

ETF UK
Černá 9, 115 55, Praha 1

VÍCE INFORMACÍ

web.etf.cuni.cz
krizova@etf.cuni.cz

CHCETE

pomáhat lidem,
kteří to potřebují?

HLEDÁTE

zajímavý studijní obor
a smysluplnou práci?

O zajímavých tématech
se dozvíte v kurzech

- » Metody sociální práce
- » Sociální a vývojová psychologie
- » Sociologie
- » Sociologie medicíny a zdravotnictví
- » Klinická psychologie
- » Psychosociální krizová pomoc
- » Komunitní práce
- » Sociální práce s rodinou
- » Sociální práce s menšinami
- » Úvod do filozofie
- » Etika pro sociální práci
- » Základy práva
- » Religionistika
- » Křesťanská sociální etika
- » Filozofická a teologická antropologie

Navíc nabízíme

Praxi v zajímavých organizacích již od 1. ročníku (640 hodin praxe)

Rodinné prostředí fakulty a individuální přístup ke studentům

Důraz na kritické myšlení a iniciativu studentů

Možnost studia v zahraničí (Finsko, Belgie, Nizozemí a další)